

BIJDRAGE TOT DE KENNIS DER NITIDULARIEN

DOOR

Jhr. Dr. Ed. EVERTS.

Hierbij Pl. 2, 3 en 4.

De familie der Nitidularien of Bloemkevers, in Nederland en het omliggend gebied door 17 genera en ongeveer 100 species vertegenwoordigd, maakt een deel uit van de zoo moeilijke groep der Knotsprietkevers (*Clavicornia*).

Aangezien de meeste vormen nauwelijks de grootte van 3 mm. bereiken, zoo is het gebruik van de sterkst vergrootende loupes veelal ontoereikend en dient men het enkelvoudig mikroskoop te bezigen om de dikwerf scherpe onderscheidingskenmerken duidelijk te aanschouwen.

De Nitidularien zijn aan de volgende kenmerken te onderscheiden. Het lichaam is gevleugeld, eirond, meer of min langgestrekt, zeldzamer cilindervormig of zelfs eenigszins halfkogelvormig; in den regel eenigszins gewelfd, soms daarentegen sterk afgeplat. Het abdomen is uit vijf bewegelijke segmenten samengesteld, van welke er veelal een of meer aan de rugzijde achter de dekschilden zichtbaar zijn. De sprieten zijn 11-ledig, het wortellid kan in den regel in een groefje aan de onderzijde van den kop worden opgenomen en de 3 laatste leedjes vormen eene knots. Van de 5 tarsenleden is het 1^e of 4^e zeer klein.

Deze diertjes zijn deels eenkleurig zwart, bruin, rood, geel, metaalglanzend blauw of groen, deels licht of donker gevlekt. Men vindt ze achter boomschors, in paddestoelen, aan aas, tusschen afgevallen bladeren, doch het meereendeel op bloeiende planten.

De langgestrekte larven bezitten een eenigszins uitstekenden kop met 3 ocellen aan weerszijden, 2-ledige sprieten en een enkelen klauw aan den tarsus.

Slechts een paar soorten zijn bepaald schadelijk aan moeskruiden ; de meeste achter boomschors levende zijn zelfs nuttig wegens het najagen van schadelijke larven.

Ik laat hier volgen een overzicht van de litteratuur noodig bij de studie der Nitidularien.

Linné, *Fauna suecica* ed. II. 1761.

„ *Systema Naturae* ed. 12. 1766.

Fabricius, *Systema Entomologiae*, 1775.

„ *Mantissa Insectorum*, 1787.

Gyllenhal, *Insecta suecica* 1808—27.

Sturm, *Deutschlands Insecten*, Bd. XIV, XV und XVI. 1839, — 44, — 45.

Erichson, *Naturgeschichte der Insecten Deutschlands*, Bd. III. 1848.

Heer, *Fauna Coleopterorum helvetica*, 1869—72.

Förster, *Uebersicht der Käferfauna der Rheinprovinz* (*Verh. nat. Ver. preuss. Rheinlande* 1849).

Thomson, *Skandinaviens Coleoptera*, Tom. IV. 1862.

Brisout de Barneville, *Cat. des Coléopt. de France* par Grenier, 1863.

Murray, *Monograph of Nitidulariae* (*Trans. Linn. Soc. Part I. XXIV.* 1864).

Reitter, *Revision der europäischen Meligethes-Arten* (*Verh. des naturf. Ver. in Brünn*, Bd. IX. 1871).

„ *Revision der europ. Epuraea-Arten* (l.c. Bd. XI. 1872).

„ *Systematische Eintheilung der Nitidularien* (l.c. Bd. XII. 1874).

„ *Die europäischen Nitidularien mit kurzer Charakteristik der Gattungen und Bemerkungen über schwierige Arten verzeichnet* (*Deutsche Entomol. Zeitschr.* XIX 1875, Heft III).

Redtenbacher, *Fauna austriaca. Die Käfer*, 3e Auflage. 1874.

Seidlitz, *Fauna baltica. Die Käfer*, 1875.

Gemminger et Harold, *Catalogus Coleopterorum*, Tom. III. 1868.

Op het voetspoor van den heer Edmund Reitter te Weenen, aan wien ik menige determinatie alsook zeldzame typen te danken heb, geef ik het navolgend tabellarisch overzicht der groepen en genera : ¹⁾

1) Het genus *Cybocephalus*, dat gewoonlijk tot de Nitidularien gerekend werd, is daaruit weggelaten, aangezien de tarsen 4-ledig zijn. Hetzelfde is ook het geval met het genus *Rhizophagus*, dat tot eene afzonderlijke familie der *Rhizophagiden* dient gebracht te worden, daar het slechts 10 sprietleden telt en bij de mannetjes de tarsen 4-ledig zijn.

1. Bovenlip zichtbaar; clypeus naar voren smaller, het min of meer groote wortellid der sprieten geheel vrij latende (fig. 1) . . . 2.
Bovenlip verborgen; zijrand van den clypeus voor de oogen een weinig verbreed, waardoor het wortellid der sprieten slechts ten deele zichtbaar is (fig. 3) . . . E. *Ipini*.
2. Twee of drie rug-segmenten zichtbaar, niet door de elytra bedekt 3.
Hoogstens het pygidium zichtbaar 4.
3. Knots niet scherp afgescheiden van het overig gedeelte der sprieten (fig. 1); geen sprietgroeven; onderkaken met 2 malae (fig. 1a) A. *Brachypterini*.
Knots der sprieten dik en duidelijk van het overig gedeelte afgescheiden (fig. 2); sprietgroeven naar elkaar toegericht; onderkaken met slechts 1 mala (fig. 2a) B. *Carpophilini*.
4. De achterrand van het halsschild grijpt eenigszins over den wortel der dekschilden . . . D. *Strongilini*.
De achterrand van het halsschild sluit volkomen tegen den voorrand der dekschilden aan. C. *Nitidulini*.

A. BRACHYPTERINI.

Laatste liptasterlid eivormig (fig. 1b); tarsklauwen gewoon (fig. 1c) I. *Cercus*.

Laatste liptasterlid nagenoeg kogelrond (fig. 4); tarsklauwen aan den wortel met een tand (fig. 4a) . . . II. *Brachypterus*.

B. CARPOPHILINI.

Bevat het eenige genus III. *Carpophilus*.

C. NITIDULINI.

1. Prosternum naar achteren met eene voortzetting, welke tot aan het metasternum doorloopt 2.
Prosternum niet tot aan het metasternum doorlopende. 5.
2. Bovenlip uiterst klein, vliezig, zeer moeielijk zichtbaar. 3.
Bovenlip duidelijk zichtbaar, hoornachtig 4.
3. Voorschenen niet getand, doch, bij zeer sterke vergrooting gezien, uiterst fijn gekarteld (fig. 6). Laatste buik-segment zonder boogvormige indrukken X. *Pria*.

- Voorschenen duidelijk getand (fig. 5). Laatste buik-segment aan weerszijden met een boogvormigen indruk XI. *Meligethes*.
4. Voor- en middeltarsen sterk verbreed, het 4^e tarslid zeer klein (fig. 7) XII. *Thalycra*.
Tarsen niet verbreed; het 4^e tarslid slechts weinig kleiner dan de voorafgaande (fig. 8). XIII. *Pocadius*.
5. Tarsen verbreed 6.
Tarsen niet verbreed 7.
6. Bovenlip tweelobbig (fig. 9); liptasters verdikt (fig. 9a); anaal-segment bij ♂ uitstekende; knots der sprieten los geled (fig. 9b) IV. *Epuraea*.
Bovenlip slechts uitgerand (fig. 10); liptasters niet verdikt (fig. 10a); anaal-segment bij ♂ verborgen; knots der sprieten eenigszins kogelvormig met dicht opeen geplaatste leden (fig. 10b) V. *Nitidula*.
7. Lichaam breed ovaal; de sprietgroeven divergeeren eenigszins of zijn naar binnen gericht 8.
Lichaam lang uitgerekt, met meer of min evenwijdige zijden; de sprietgroeven loopen aan elkaar evenwijdig. IX. *Ipidia*.
8. Bovenlip diep uitgesneden, eenigszins tweelobbig (fig. 11); 1^e sprietlid zeer sterk oovormig verbreed (fig. 11a) VIII. *Amphotis*.
Bovenlip slechts uitgerand (fig. 12); 1^e sprietlid gewoon verdikt (fig. 12b) 9.
9. Bovenkaken aan het uiteinde met 2 onduidelijke tanden, bijna gewoon (fig. 12a); de sprietgroeven naar binnen gericht VII. *Soronia*.
Bovenkaken met twee duidelijke tanden (fig. 13); de sprietgroeven divergeeren eenigszins . VI. *Omosita*.

D. STRONGYLINI.

Lichaam behaard. Prosternum tegen een groefje van het mesosternum uitstekende (fig. 14), Dekschilden niet gestreept . . XIV. *Cyclhramus*,

Lichaam onbehaard. Mesosternum door een uitsteeksel van het prosternum bedekt, hetwelk tegen het naar voren gericht metasternum aansluit (fig. 15). Dekschilden met fijne stippellijnen. XV. *Strongylus*.

E. IPINI.

Mesosternum door eene voortzetting van het prosternum bedekt. Dekschilden bij ♂ afgerond, bij ♀ aan den naad meer of min uitgetrokken.

De bovenkaken steken niet ver uit. . . XVI. *Cryptarcha*.

Mesosternum geheel of bijna geheel vrij. Dekschilden in beide sexen afgeknot. De bovenkaken steken eenigszins ver uit. . . . XVII. *Ips*.

TABELLARISCH OVERZICHT DER SPECIES,
welke hier te lande zijn aangetroffen, alsmede van die welke er hoogst
waarschijnlijk nog aangetroffen kunnen worden.

I. CERCUS Latreille, *Préc. car. Ins.* 1796 p. 68. — Sturm, *Deutschl. Ins.* XV. 1844.

De soorten van dit genus zijn kleine kevertjes, welke op bloemen, bloeiende struiken en in vochtige grasvelden leven.

In Europa komen 6 soorten voor.

- a. Achterhoeken van het halsschild afgerond (fig. 16); halsschild en dekschilden duidelijk en vrij sterk bestippeld; ♂ zonder 6^e of anaal-segment b.
- Achterhoeken van het halsschild scherp of stomp (fig. 17 en 18); halsschild en dekschilden fijn bestippeld; ♂ met een klein 6^e of anaal segment aan het uiteinde van het pygidium (subgenus *Amartus* Leconte) d,

- b. Clypeus met eene fijne dwarsgroef tusschen de sprietwortels . c.
 Clypeus zonder dwarsgroef 3. *rufilabris* Latr.
- c. Dekschilden roestkleurig, met eene meer of min
 duidelijke vlek aan het schildje en den naad
 zwartachtig; soms eenkleurig of bijna geheel
 donkerbruin. Bij ♂ de 2 eerste sprietleden
 sterk verbreed (fig. 1).. . . . 1. *pedicularius* L.
 Dekschilden zwartbruin, elk met eene gele vlek
 in 't midden. Bij ♂ alleen het 1^e sprieten-
 lid verbreed 2. *bipustulatus* Payk.
- d. Halsschild volkomen gelijkmatig afgerond (fig.
 17); knots der sprieten in beide sexen uit
 3 duidelijke leedjes bestaande (fig. 17a). 5. *affinis* Heer.
 Halsschild in 't midden meer buikig afgerond
 (fig. 18); sprietknots bij ♂ 2-ledig (fig. 18a),
 bij ♀ 3-ledig 4. *Solani* Heer.

1. CERCUS PEDICULARIUS L. 1).

Linné, *Faun. suec.* p. 434. (*Dermestes*). — Sturm, l.c. p. 5. tab. CCLXXXVIII. — Erichs. l.c. p. 127. — Thoms. l.c. p. 150. — Murray, l.c. p. 232. — Redt. l.c. p. 355. — Gemm. & Har. l.c. p. 803.

Bij deze soort komt dimorphisme voor. Bij de meer plompere voorwerpen is bij het ♂ het 1e en 2e sprietlid zeer sterk verbreed en het 2^e bovendien eenigszins driehoekig van vorm en nagenoeg even lang als breed; de knots is eenigszins bruinachtig. Bij de minder krachtig ontwikkelde voorwerpen zijn bij het ♂ de 2 eerste sprietleden minder sterk, doch nog duidelijk verbreed, het 2^e is langer dan breed en de knots evenals het overig gedeelte der sprieten meer geelachtig. De ook in twee vormen voorkomende wijfjes zijn aan de gewone sprieten te herkennen.

De heer Reitter stelt de vraag of dit wellicht 2 soorten zouden

1) Ten einde het overzicht zoo beknopt mogelijk te geven en niet in herhaling te treden, heb ik de kenmerken, welke in het tabellarisch overzicht voorkomen, niet ten tweede male opgesomd bij de bijzondere omschrijving der species.

kunnen zijn; ik betwijfel zulks daar men beide vormen steeds in aantal te zamen kan aantreffen.

Lengte $2-2\frac{1}{3}$ mm.

Zeer gemeen op allerlei bloeiende planten, vooral op Umbelliferen, *Spiraea*, *Sambucus*, grassen en waterplanten.

2. CERCUS BIPUSTULATUS Payk.

Payk. *Faun. suec.* I. p. 286 (*Dermestes*). — Sturm, l.c. p. 7. tab. CCLXXXIX. — Erichs. l.c. p. 127. — Thoms. l.c. p. 150. — Murray, l.c. p. 232. — Redt. l.c. p. 355. — Gemm. & Har. l.c. p. 802.

Soms is de kop en het halsschild of het geheele lichaam eenigszins roodbruin.

Lengte $2\frac{1}{3} - 2\frac{2}{3}$ mm.

Op drooge grazige plaatsen.

Deze soort, welke in Engeland en o. a. ook bij Elberfeld voorkomt, is in Nederland nog niet waargenomen.

3. CERCUS RUFILABRIS Latr.

Latr. *Gen. Crust. et Ins.* II. p. 16. — Sturm, l.c. p. 13. tab. CCLXXXIX. — Erichs. l.c. p. 129. — Murray, l.c. p. 237. — Redt. l.c. p. 355. — Gemm. & Har. l.c. p. 803.

Var. *Cateretes pallidus* Heer *Fn. helv.* I. p. 411.

Donkerbruin of zwartachtig, fijn witachtig behaard; mond en pygidium rood, soms ook het halsschild een weinig roodachtig; zelden is de geheele kever rood of geelrood (var. *Cateretes pallidus* Heer).

Lengte $1\frac{1}{2}-2$ mm.

Op bloeiende *Juncus*- en *Carex*-soorten.

Ik vond deze soort in groot aantal bij de Bilt, bij Ruurlo en aan den Plasmolen bij Mook. — Ook bij Maastricht (Maurissen en Everts).

De roode variëteit werd gevonden bij Utrecht door den heer Six en bij Rotterdam door den heer Snellen.

4. CERCUS SOLANI Heer.

Heer, *Fn. helv.* I. p. 412. 7. 1841. ♂ (*Cateretes*). — Syn: *Sambuci* Erichs. *Germ. Zeits.* IV. p. 229. — Sturm, l.c. p. 9. tab. CCLXXXIX. — Erichs. l.c. p. 127. — Murray, l.c. p. 234. — Redt. l.c. p. 355. — Gemm. & Har. l.c. p. 803. *Scutellaris* Heer l.c. ♀.

Roestkleurig, dekschilden veelal om het schildje en aan den naad donkerder.

Lengte $1\frac{2}{3}-2\frac{1}{3}$ mm. Zij leeft op Vlier.

Deze soort, welke over geheel Duitschland verbreid is en o. a. bij Elberfeld voorkomt, zou ook in Nederland kunnen worden aangetroffen. Ik zag bovendien een voorwerp bij Tellin (Belgie) nabij Maastricht gevangen door den heer Maurissen.

5. CERCUS AFFINIS Heer.

Heer, *Fn. helv* I. p. 411. 1841. — Gemm. & Har. l.c. p. 804 (*Brachypterus*).
 Syn: *rubiginosus* Erichs. *Germ. Zeits.* IV. p. 232. 9. 1843. — Id. l.c. p. 133.
 — Sturm, l.c. p. 30. tab. CCXCI (*Brachypterus*). — Murray, l.c. p. 234. —
 Redt. l.c. p. 356 (*Brachypterus*). — Gemm. & Har. l.c. p. 803 (*Brachypterus*).
 Roodbruin.

Lengte $1\frac{1}{2}$ — $2\frac{1}{5}$ mm.

Op *Spiraea ulmaria*.

Deze soort, welke in Belgie en bij Elberfeld voorkomt, zou ook in Nederland kunnen worden aangetroffen.

II. BRACHYPTERUS Kugelann, *Schneid. Mag.* p. 560. 1794. — Sturm, l.c.

Dezelfde levenswijze.

In Europa komen 19 soorten voor.

- a. Achterhoeken van het halsschild stomp of afgerond, de
 achterrاند recht of geleidelijk afgerond (fig. 19). b.
 Achterhoeken min of meer recht of scherp; de achterrاند
 tweemaal gebogen (fig. 20) c.
- b. Zwart, glanzend, met metaalachtigen weerschijn, witgrauw be-
 haard; sprieten en pooten bruin of zwart. 1. *glaber* Newm.
 Donkerbruin, veelal zeer flauw metaalglanzend; sprieten
 en pooten rood 2. *Urticae* F.
- c. Fijn bruinachtig behaard d.
 Dicht geelachtig wit behaard 5. *cinereus* Heer.
- d. Sprieten en de 4 voorste pooten, soms alle
 pooten, geheel rood; achterhoeken van het
 halsschild spits uitgetrokken 3. *gravidus* Heer.
 Eerste sprietlid zwart; voorpooten alleen rood;
 achterhoeken van halsschild nagenoeg recht. 4. *Linariae* Cornelius.

1. BRACHYPTERUS GLABER Newm.

Newm. *Ent. Mag.* II 1834. p. 200. — Gemm. & Har. l.c. p. 804.

Syn: *Pubescens* Er. *Germ. Zeits.* IV. p. 231; l.c. p. 132. — Sturm, l.c. p. 26. tab. CCXCI. — Thoms. l.c. p. 149. — Murray l.c. p. 240. — Redt. l.c. p. 355.

Lengte $1\frac{4}{5}$ —2 mm.

Zeer gemeen op bloeiende brandnetels.

2. BRACHYPTERUS URTICAE Fabr.

Fabr. *Ent. Syst.* I. p. 235 (*Dermestes*). — Sturm, l.c. p. 28. tab. CCXCI. — Erichs. l.c. p. 132. — Thoms. l.c. p. 149. — Murray, l.c. p. 242. — Redt. l.c. p. 355. — Gemm. & Har. l.c. p. 804.

Lengte $1\frac{4}{5}$ —2 mm.

Zeer gemeen op bloeiende brandnetels en op enkele andere planten als *Sisymbrium alliaria* en *Stachys sylvatica*.

3. BRACHYPTERUS GRAVIDUS Ill.

Illig. *Käf. Preuss.* p. 395 (*Catheretes*). — Sturm, l.c. p. 22. tab. CCXC. — Erichs. l.c. p. 130. — Murray, l.c. p. 247. — Redt. l.c. p. 355. — Gemm. & Har. l.c. p. 804.

Syn: *Catheretes pulicaria* Gyll. *Ins. suec.* I. 246. 1. — Thoms. l.c. p. 148.

De larve is beschreven door Kaltenbach in de *Verh. nat. Ver. Preuss. Rheinl.* XIX. p. 84.

Dofzwart.

Lengte $2\frac{1}{2}$ —3 mm.

Vrij gemeen op bloeiende *Linaria vulgaris*, *Galium Mollugo* en *Spiraea ulmaria*.

4. BRACHYPTERUS LINARIAE Cornelius.

Cornelius, *Stett. Ent. Zeit.* 1863. p. 113 cum larva. — Redt. l.c. p. 356. — Gemm. & Har. l.c. p. 804.

Gelijkt zeer op de vorige soort.

Lengte 2— $2\frac{1}{2}$ mm.

In de bloemkroonen van *Linaria vulgaris*.

Ik trof deze soort slechts eenmaal aan in Juni bij Vianen.

5. BRACHYPTERUS CINEREUS Heer.

Heer, *Fna. helv.* I. p. 413. — Sturm, l.c. p. 24. tab. CCXCI. — Erichs. l.c. p. 131. — Murray, l.c. p. 248. — Redt. l.c. p. 355. — Gemm. & Har. l.c. p. 804.

Lengte $2\frac{1}{3}$ — $2\frac{2}{3}$ mm.

Deze soort, welke o. a. bij Crefeld en Elberfeld voorkomt, zou in Nederland ook kunnen worden waargenomen.

III. CARPOPHILUS Stephens, *Ill. Brit.*

III. p. 50. 1830. — Sturm l.c.

De soorten van dit genus leven in gedroogde vruchten, als vijgen, dadels en ook in rijst, zeldzamer achter boomschors.

In Europa komen 8 soorten voor.

- a. Dekschilden eenkleurig bruin of roodachtig,
slechts met eene uiterst flauwe aanduiding
van eene lichtere vlek 1. *dimidiatus* F.
Dekschilden met duidelijke gele vlekken b.
- b. Halsschild naar voren smaller, aan de basis
even zoo breed als de dekschilden. Donker-
bruin, de zijden van het halsschild en het
achterlijf dicht behaard. Sprieten en pooten
geel; eene groote gebogen vlek aan het uiteinde
der dekschilden en eene schoudervlek geel
(dikwerf zijn de dekschilden geheel licht bruin
en slechts om het schildje donker gekleurd). 2. *hemipterus* L.
Halsschild aan de basis smaller dan de dek-
schilden. Het lichaam meer langwerpig met
evenwijdige zijden en meer afgeplat. Zwart
of bruin, sprieten en pooten roodbruin, elk
dekschild met 3 roodgele vlekken (de ach-
terste vlek ontbreekt soms) 3. *searpustulatus* F.

1. CARPOPHILUS DIMIDIATUS Fabr.

Fabr. *Ent. Syst.* I. p. 261. — Murray, l.c. p. 379. — Gemm. & Har. l.c. p. 811.

Lichaam zeer plat, met evenwijdige zijden. Lengte bijna 2 mm.
Ik trof deze soort eenmaal in rijst aan.

2. CARPOPHILUS HEMIPTERUS Linn.

Linn. *Syst. Nat.* I. 2. p. 565 (*Dermestes*). — Sturm, l.c. p. 36.
tab. CCXCII. — Erichs. l.c. p. 135. — Thoms. l.c. p. 147. — Murray,
l.c. p. 362. — Redt. l.c. p. 356. — Gemm. & Har. l.c. p. 812.

Lengte 2—3 mm. Zeer verbreid in droogerijen en op vijgenmanden.

Ik zag o. a. ook zeer vele voorwerpen uit Smyrna afkomstig. Bij Berlijn zou zij op bloeiende boekweit zijn aangetroffen.

3. CARPOPHILUS SEXPUSTULATUS F.

Fabr. *Ent. Syst.* I. 1. p. 260 (*Nitidula*). — Sturm, l.c. p. 41. — Erichs. l.c. p. 137. — Murray, l.c. p. 386. — Redt. l.c. p. 356. — Gemm. & Har. l.c. p. 813.

Lengte 2—3 mm. Zij leeft achter beukenschors. Deze soort, welke o.a. bij Elberfeld voorkomt, kan ook bij ons worden aangetroffen.

IV. EPURAEA Erichs. *Germ. Zeits.* IV 1843. p. 267. — Sturm, l.c. — Reitter, *Rev.* 1872.

De soorten van dit genus leven op bloemen, achter boomschors, aan uitvloeiende sappen der boomen, zeldzamer op paddestoelen.

In Europa komen 38 soorten voor.

a. Alle coxae staan dicht tegen elkaar aan b.

De coxae ver van elkaar verwijderd

(*Omosiphora* Reitter). 16. *limbata* F.

b. Halsschild met duidelijken, eenigszins omge-

bogen rand (fig. 22—33). c.

Halsschild zonder omzoomden of omgebogen

zijrand, hoogstens met een fijnen kant (fig. 21)

(*Micruria* Reitter). 15. *melanocephala* Mrsh.

c. Lichaam eenigszins breed eivormig, zelden

langwerpig (in welk geval het halsschild naar

voren smaller is dan aan de achterzijde), of

wel de zijden van het halsschild nabij de

achterhoeken een weinig naar binnen uitge-

rand, waardoor de achterhoeken scherper

aangeduid zijn d.

Lichaam langwerpig, met nagenoeg evenwijd-

dig loopende zijden; de randen van het hals-

schild of evenwijdig, of het halsschild loopt

naar voren en naar achteren even sterk

smal toe, waardoor de grootste breedte in

't midden is gelegen (fig. 23) n.

d. Zijrand van het halsschild nabij de achter-

- hoeken min of meer sterk naar binnen gebogen, waardoor de achterhoeken duidelijker uitkomen (fig. 24—27) k.
- Zijrand van het halsschild geleidelijk afgerond (fig. 22, 31, 32, 33) c.
- e. Bovenzijde eenkleurig, meestal geel of roodgeel, hoogstens met 2—4 donkere vlekken, of wel eenkleurig bruin of zwartbruin met roodachtige zijranden, of wel lichter gekleurd met eene donkere randvlek op de dekschilden f.
- Bovenzijde lichter of donkerder bruin, dekschilden elk met 5 bleekgele vlekken (fig. 22). 1. *decemguttata* F.
- f. Bovenzijde licht geel of roodgeel, hoogstens met 2—4 onduidelijke donkere vlekken of met eene donkere randvlek op de dekschilden g.
- Bovenzijde zwartbruin of bruin, de zijranden van halsschild en dekschilden roodbruin . 6. *neglecta* Heer.
- g. Roestkleurig rood. Halsschild in 't midden en de dekschilden aan den buitenrand en aan het uiteinde bruin 5. *immunda* Sturm.
- Dekschilden eenkleurig of wel donker gevlekt h.
- h. Halsschild aan de basis iets smaller dan de dekschilden, met tamelijk smallen randzoom en stompe achterhoeken (fig. 33); het laatste lid der sprietknots altijd donker gekleurd. 3. *melina* Sturm.
- Halsschild aan de basis even breed als de dekschilden, met breedten randzoom en bijna rechte of scherpe achterhoeken; sprietknots geheel geel. i.
- i. Halsschild en dekschilden met zeer breedten en eenigszins omgebogen randzoom; achterhoeken van het halsschild nagenoeg spits (fig. 31). Vuilbruin, zelden eenkleurig, meestal de naad en het uiteinde der dekschilden, zeldzamer eene langsvlek donkerder gekleurd. . . 4. *deleta* Sturm.
- Halsschild met matig breedten, dekschilden met tamelijk smallen omgebogen randzoom; achterhoeken van het halsschild nagenoeg

recht (fig. 32). Okergeel of roodgeel, eenkleurig, zelden met eene duidelijke zwarte vlek op elk dekschild (var. *bisignata* Sturm), of elk met 2 onduidelijke donkere vlekken . . . 2. *aestiva* L.

k. Roestkleurig; dekschilden aan beide zijden in 't midden met eene duidelijke zwartachtige vlek; soms ook het midden van het halsschild en het uiteinde der dekschilden alsmede eene vlek om het schildje zwart . . . 8. *variegata* Hrbst.

Dekschilden zonder donkere vlekken in 't midden, of wel de geheele kever meer of min donker gekleurd en de dekschilden in 't midden met eene meer of minder duidelijke lichtere vlek l.

l. Randen van het halsschild bijna niet afgerond; het halsschild naar voren iets smaller, met eene kleine buiging voor de achterhoeken (fig. 25). Bovenzijde geel of eenigszins roodgeel. 10. *longula* Er.

Randen van het halsschild duidelijk afgerond (fig. 26); de geheele kever meer of min donker gekleurd met lichtere randen, of wel vuil roestkleurig of okergeel en meestal donker gevlekt m.

m. Bruin; de breed gezoomde, eenigszins golvende zijrand van het halsschild en dekschilden roodachtig; uiteinde der dekschilden scheef afgeknot. 7. *parvula* Sturm.

Lichter of donkerder vuil okerkleurig; dekschilden gewoonlijk met eene lichtere vlek tusschen het midden en het uiteinde of met een bruinachtig uiteenvloeiend vlekje in 't midden; halsschild met tamelijk smal omzoomden, nauwlijks golvenden zijrand (fig. 27); uiteinde der dekschilden gewoon afgeknot met afgeronde hoeken 9. *obsoleta* F.

n. Bovenzijde meer of min donkerbruin, dikwerf met lighter gekleurde zijranden; kop en halsschild roodachtig 11. *angustula* Sturm.

- Bovenzijde meer of min roodgeel of rood, hoogstens met geringe aanduiding van eenige regelmatige vlekken 0.
- o. Voorrand van het halsschild bijna niet uitgerand (fig. 28) 14. *florica* Erichs.
- Voorrand van het halsschild zeer sterk uitgerand (fig. 29 en 30) p.
- p. Uiteinde der dekschilden afgerond; randen van het halsschild breed afgerond (fig. 29). Sprietten geheel roestkleurig 12. *pusilla* Illig.
- Uiteinde der dekschilden recht afgeknot, slechts de binnenhoeken afgerond; randen van halsschild en dekschilden smal en weinig omgebogen (fig. 30); zijrand van het halsschild tamelijk recht, naar achteren nagenoeg even breed als in 't midden. Knots der sprietten gewoonlijk donker gekleurd 13. *oblonga* Hrbst.

1. EPURAEA DECEMGUTTATA F.

Fabr. *Ent. Syst.* I. p. 258 (*Nitidula*). — Sturm, l.c. p. 47. tab. CCXCIII. — Erichs. l.c. p. 141. — Thoms. l.c. p. 168 (*Dadopora*). — Reitt. l.c. n°. 1. — Redt. l.c. p. 357. — Gemm. & Har. l.c. p. 817.

Bij ♂ zijn de achterdijen aan de onderzijde van een klein stomp tandje voorzien.

Lengte 3—4 mm.

Zeer zeldzaam aan uitvloeiende sappen van beuken, eiken en wilgen, ook aan boomzwammen.

Ik zag voorwerpen uit Rotterdam, Breda en Hattem (Snellen), Kuijk (Everts) en Arnhem, Juni (van Medenb. de Rooij).

2. EPURAEA AESTIVA L.

Linn. *Faun. suec.* p. 152. — Sturm, l.c. p. 78 tab. CCXCVII. — Erichs. l.c. p. 143. — Reitt. l.c. n. 8. — Redt. l.c. p. 358. — Gemm. & Har. l.c. p. 816.

Syn. *Ochracea* Sturm, l.c. p. 54. tab. CCXCIV; *Depressa* Gyll. *Ins. suec.* I. 228. 17. — Thoms. l.c. p. 169.

Var. *Bisignata* Sturm, l.c. p. 80. tab. CCXCVII.

Lengte $2\frac{1}{2}$ — $3\frac{1}{4}$ mm.

Niet zeldzaam op bloemen.

De var. *bisignata* bij Wassenaar (Perrin) en Breda (Heylaerts).

3. EPURAEA MELINA Sturm.

Sturm, l.c. p. 52. tab. CCXCIV. — Erichs. l.c. p. 144. — Thoms. l.c. p. 170. — Reitt. l.c. n°. 9. — Redt. l.c. p. 358. — Gemm. & Har. l.c. p. 817.

Syn. *Depressa* Illig. *Käf. Pr.* p. 386.

Soms vertoonen de okergele dekschilden een donker vlekje.

Lengte 3—3½ mm.

Op bloeiende *Crataegus*, zeer zeldzaam.

Ik zag voorwerpen uit den Haag, Mei en Juli (Leesberg en Everts), Zutphen (Seipgens), Zierikzee (Fokker), Noordbrab. (Snellen) en Nuth (Maurissen).

4. EPURAEA DELETA Sturm.

Sturm, l.c. p. 56 tab. CCXCIV. — Erichs. l.c. p. 144. — Thoms. l.c. p. 174. — Reitt. l.c. n°. 7. — Redt. l.c. p. 358. — Gemm. & Har. l.c. p. 817.

Lengte 3—3½ mm.

Onder boomschors en aan uitvloeiende boomsappen.

Komt in Noord-Duitschland voor, doch is in Nederland nog niet waargenomen.

5. EPURAEA IMMUNDA Sturm.

Sturm, l.c. p. 59 tab. CCXCIV. — Erichs. l.c. p. 145. — Thoms. l.c. p. 172. — Reitt. l.c. n°. 6. — Redt. l.c. p. 357. — Gemm. & Har. l.c. p. 817.

Lengte 3—3½ mm.

Aan uitvloeiende boomsappen, achter boomschors en op versch geveld hout, zeldzamer op bloemen.

Deze soort, welke o.a. bij Elberfeld voorkomt, zou wellicht ook in Nederland kunnen worden aangetroffen.

6. EPURAEA NEGLECTA Heer.

Heer, *Fn. helv.* I. p. 396 (*Nitidula*). — Sturm, l.c. p. 63 tab. CCXCV. — Erichs. l.c. p. 147. — Thoms. l.c. p. 173. — Reitt. l.c. n°. 3. — Redt. l.c. p. 357. — Gemm. & Har. l.c. p. 817.

Lengte 2½ mm.

Aan uitvloeiende sappen van eiken.

Komt o.a. bij Elberfeld voor. In Nederland nog niet waargenomen.

7. EPURAEA PARVULA Sturm.

Sturm, l.c. p. 67 tab. CCXCV. — Erichs. l.c. p. 150. — Thoms. l.c. p. 172. — Reitt. l.c. n°. 14. — Redt. l.c. p. 358. — Gemm. & Har. l.c. p. 818.

Syn. *Rufomarginata* Steph. *Ill. Brit.* III. p. 41.

Lengte $2\frac{3}{4}$ mm.

Onder boomschors.

Kan ook in Nederland worden aangetroffen.

8. EPURAEA VARIEGATA Herbst.

Herbst, *Käf.* V. p. 245 t. 54 f. 3 (*Nitidula*). — Sturm, l.c. p. 61 tab. CCXCV. — Erichs. l. c. p. 146. — Thoms. l.c. p. 173. — Reitt. l.c. n°. 11. — Redt. l.c. p. 358. — Gemm. & Har. l.c. p. 818.

Lengte $2\frac{2}{3}$ mm.

Onder boomsc ors, aan uitvloeiende sappen van eiken en aan boleten.

Komt bij Elberfeld voor, doch is in Nederland nog niet waargenomen.

9. EPURAEA OBSOLETA F.

Fabr. *Ent. Syst.* I. p. 256 (*Nitidula*). — Sturm, l.c. p. 65 tab. CCXCV. — Erichs. l.c. p. 148. — Thoms. l.c. p. 171. — Reitt. l.c. n°. 15. — Redt. l.c. p. 358. — Gemm. & Har. l.c. p. 818.

De larve is beschreven door Perris in de *Ann. Soc. Ent. Fr.* 1862. p. 184. t. 5 f. 525—533.

De middelschenen bij ♂ zijn aan het uiteinde zeer zwak naar binnen verbreed.

Lengte $2\frac{1}{2}$ —3 mm.

Onder dennen- en populierschors, aan uitvloeiende sappen van loofboomen, op bloemen, versch geveld hout en paddestoelen.

Bij den Haag, Mei (Everts), Zutfen (Seipgens), Utrecht (Six) en Rotterdam, Juni (Veth).

10. EPURAEA LONGULA Er.

Erichs. l.c. p. 154. — Thoms. l.c. p. 170. — Reitt. l.c. n°. 16. — Redt. l.c. p. 359. — Gemm. & Har. l.c. p. 817.

Sprietknots donkerbruin. Middelschenen bij ♂ aan den top een weinig verbreed.

Lengte $2\frac{1}{2}$ mm.

Op bloemen en achter boomschors.

Ik vond deze soort bij Breda, Aug., Vianen, Juni en Valkenburg Juli. Ook bij Beek (Veth).

11. EPURAEA ANGUSTULA Sturm.

Sturm, l.c. p. 74 tab. CCXCVI. — Erichs. l.c. p. 150. — Reitt. l.c. n°. 20. — Redt. l.c. p. 358. — Gemm. & Har. l.c. p. 816.

Lichaam zeer smal met evenwijdige zijden, sterk afgeplat.

Lengte $2\frac{1}{2}$ — $2\frac{3}{4}$ mm.

Deze soort, welke o.a. bij Crefeld voorkomt, kan ook in Nederland worden waargenomen.

12. EPURAEA PUSILLA Illig.

Illig. *Käf. Preuss.* p. 386 (*Nitidula*). — Sturm, l.c. p. 76 tab. CCXCVI. — Erichs. l.c. p. 153. — Thoms. l.c. p. 174. — Reitt. l.c. n°. 23. — Redt. l.c. p. 359.

De dekschilden reiken over het pygidium. Bij ♂ zijn alle schenen een weinig gebogen, de middelste bovendien aan den top naar binnen verbreed.

Lengte 3 mm.

Achter boomschors, vooral van wilgen.

Breda (Heylaerts); Bunde (Maurissen); Maastricht (de Heusch).

13. EPURAEA OBLONGA Hrbst.

Herbst, *Käf. V.* p. 245 t. 54 f. 4. (*Nitidula*). — Sturm, l.c. p. 72 tab. CCXCVI. — Erichs. l.c. p. 153. — Thoms. l.c. p. 176. — Reitt. l.c. n°. 24. — Redt. l.c. p. 358. — Gemm. & Har. l.c. p. 818.

Bruinachtig geel. Middelschenen bij ♂ aan het uiteinde een weinig verbreed.

Lengte bijna 3 mm.

Deze soort, welke in België en Duitschland voorkomt, zou in Nederland ook kunnen worden aangetroffen.

14. EPURAEA FLOREA Erichs.

Erichs. l.c. p. 155. — Thoms. l.c. p. 170. — Reitt. l.c. n°. 25. — Redt. l.c. p. 358. — Gemm. & Har. l.c. p. 817.

Geel of roodgeel; sprieten eenkleurig geel. Middelschenen bij ♂ aan het uiteinde iets verbreed.

Lengte $2\frac{1}{2}$ mm.

Op bloemen in 't voorjaar; zeldzamer aan boomsappen en achter boomschors.

Ik zag voorwerpen uit Rotterdam en Maarsbergen, Juli (Snellen), Vorden, Juli en Aug. (Groll) en Zierikzee (Fokker).

15. EPURAEA MELANOCEPHALA Marsh.

Marsh. *Ent. Brit.* p. 136 (*Nitidula*). — Sturm, l.c. p. 83 tab. CCXCVII. — Erichs. l.c. p. 156. — Thoms. l.c. p. 171. — Reitt. l.c. n°. 27. — Redt. l.c. p. 358. — Gemm. & Har. l.c. p. 817.

Kort eivormig, gewelfd; kleur veranderlijk. Kop en halsschild zwartbruin,

matglanzend, dekschilden licht roodbruin of wel het geheele dier zwartbruin of geelbruin.

Lengte $2\frac{1}{2}$ mm.

Deze soort, welke in geheel Duitschland en Engeland voorkomt, is in Nederland nog niet waargenomen.

16. EPURAEA LIMBATA F.

Fabr. *Mant.* I. p. 52 (*Nitidula*). — Sturm, l.c. p. 86 tab. CCXCVII. — Erichs. l.c. p. 157. — Thoms. l.c. p. 177. — Reitt. l.c. n°. 28. — Redt. l.c. p. 357. — Gemm. & Har. l.c. p. 817.

Lichaam breed eivormig; bovenzijde roestkleurig rood; halsschild in 't midden bruin of zwartachtig, dekschilden nabij het uiteinde bruinachtig; sprietten, behalve de donkere knots, en de pooten roodachtig; soms is de geheele kever eenkleurig rood.

Lengte $2\frac{1}{3}$ mm.

Achter boomschors o.a. van appel- en perenboomen, aan uitvloeiende sappen van boomen, onder afgevallen bladeren, aan boomwortels en in paddestoelen.

Ik zag voorwerpen uit den Haag (van Stolk), Middelburg (Gerth van Wijk) en Maastricht (Maurissen).

V. NITIDULA Fabr. *Syst. Ent.* 1775. p. 77. — Sturm. l.c.

De soorten van dit genus leven meestal op aas, op beenderen, zelden achter boomschors en in paddestoelen.

In Europa komen 7 soorten voor.

a. Dekschilden eenkleurig bruin 2. *rufipes* L.

Dekschilden gevlekt. b.

b. Dekschilden bruin, elk met eene ronde geel-

roode vlek 1. *bipustulata* L.

Dekschilden bruin, elk met 2 okergele vlekken,

soms nog met 2 vlekjes bovendien aan den

zijrand of wel alle vlekjes vloeien ineen. 3. *quadripustulata* F.

1. NITIDULA BIPUSTULATA L.

Linn. *Fn. succ.* p. 148. — Sturm, l.c. p. 92 tab. CCXCVIII. — Erichs. l.c. p. 158. — Thoms. l.c. p. 167. — Redt. l.c. p. 359. — Gemm. & Har. l.c. p. 819.

Bij het ♂ is het halsschild aan den top een weinig smaller en fijner bestippeld,

Lengte 4—4½ mm.

Komt dikwerf in huizen voor. Zij schijnt aan allerlei zaken te knagen, als eetwaren, beenderen en wollen stoffen. Ook aan aas en zeldzamer op paddestoelen.

2. NITIDULA RUFIPES L.

Linn. *Syst. Nat.* I. 2 p. 573. — Redt. l.c. p. 359. — Gemm. & Har. l.c. p. 819.

Syn. *Obscura* Fabr. *Spec. Ins.* I p. 91. — Sturm, l.c. p. 94. — Erichs. l.c. p. 160. — Thoms. l.c. p. 167.

Sprieten, behalve de donker gekleurde knots, alsmede de pooten rood. Bij ♀ is het halsschild sterk bestippeld en bovendien met eene stippelrij.

Lengte 4—4½ mm.

Bij rottende stoffen. Deze soort komt o.a. voor bij Crefeld en Elberfeld, doch is in Nederland nog niet aangetroffen.

3. NITIDULA QUADRIPISTULATA F.

Fabr. *Ent. Syst.* I. p. 255. — Sturm, l.c. p. 96. — Erichs. l.c. p. 160. — Thoms. l.c. p. 167. — Redt. l.c. p. 359. — Gemm. & Har. l.c. p. 819.

Syn. *Carnaria* Schaller, *Schrift. Nat. Ges. Hal.* I. p. 257.

Sprieten, behalve de donkere knots, alsmede de pooten roodbruin. Het lichaam is meer langwerpig; het halsschild als bij de vorige soort.

Lengte 3—3½ mm.

Komt veelvuldig voor in zandige streken, vooral in de duinen op beenderen van half vergane dieren, in gezelschap van *Dermestes*-, *Saprinus*- en *Omosita*-soorten.

VI. OMOSITA Erichs. *Germ. Zeitsch.* IV. 1843. p. 298. — Sturm. l.c.

De soorten van dit genus leven op afgeknaagde beenderen, zeer zeldzaam op bloemen of achter boomschors.

In Europa komen 3 soorten voor.

Roestkleurig; de dekschilden donker gevlekt en

elk met 3 flauw aangeduide kielvormig verheven langlijnen, die naar achteren langzamerhand verdwijnen 1. *depressa* L.

Donkerbruin; halsschild roestkleurig, in 't midden zwart; dekschilden aan het uiteinde en

bovendien eenige vlekken roestkleurig. . 2. *Colon* L.

Donkerbruin; zijrand van het halsschild roest-
 kleurig en eene gemeenschappelijke vlek
 op de dekschilden okergeel 3. *discoidea* F.

1. *OMOSITA DEPRESSA* L.

Linn. *Faun. suec.* p. 151 (*Silpha*). — Sturm, l.c. p. 118. tab. cccI. — Erichs.
 l.c. p. 166. — Thoms. l.c. p. 165. — Redt. l.c. p. 361. — Gemm. & Har. l.c. p. 822.
 Lengte 4—5 mm.

Komt bij Elberfeld voor, doch is in Nederland nog niet waargenomen.

2. *OMOSITA COLON* L.

Linn. *Fn. suec.* p. 151 (*Silpha*). — Sturm, l.c. p. 120. — Erichs.
 l.c. p. 167. — Thoms. l.c. p. 165. — Redt. l.c. p. 361. — Gemm.
 & Har. l.c. p. 822.

Van deze soort komen soms onvolkomen gekleurde voorwerpen
 voor, die nagenoeg geheel licht roestkleurig zijn.

Lengte 2—3½ mm.

Overal zeer gemeen.

3. *OMOSITA DISCOIDEA* F.

Fabr. *Syst. Ent.* p. 78 (*Nitidula*). — Sturm, l.c. p. 122. — Erichs.
 l.c. p. 168. — Thoms. l.c. p. 165. — Redt. l.c. p. 361. — Gemm.
 & Har. l.c. p. 823.

Lengte 2—3½ mm.

Met de vorige.

VII. *SORONIA* Erichs. *Germ. Zeitschr.* IV. 1843 p. 277. — Sturm, l.c.

Achter boomschors en aan uitvloeiende sappen van boomen.

In Europa komen 3 soorten voor.

Dekschilden duidelijk en dicht bestippeld en
 bovendien met 5 eenigszins onduidelijke ver-
 heven langslijnen. Lichaam een weinig ge-
 welfd, donkerbruin met lichtere en donkere
 vlekjes bestrooid. Voorschenen bij ♂ gebogen
 en aan den top verdikt (fig. 34) . . . 1. *punctatissima* Illig.

Dekschilden niet dicht bestippeld, met 4—5
 nauwlijks aangeduide langslijnen. Lichaam
 meer afgeplat en lichter gekleurd, met zwart-
 achtige vlekjes en streepjes geteekend, welke

iets achter het midden der dekschilden eene lichtere vlek insluiten. Voorschenen bij ♂ gewoon (fig. 35) 2. *grisea* L.

1. *SORONIA PUNCTATISSIMA* Illig.

Illig. *Schneid. Mag.* p. 598 (*Nitidula*). — Sturm, l.c. p. 105 tab. CCXCIX. — Erichs. l.c. p. 162. — Thoms. l.c. p. 166. — Redt. l.c. p. 360. — Gemm. & Har. l.c. p. 820.

Lengte 5—6 mm.

Zeldzaam, aan uitvloeiende sappen van eiken en berken. Ik zag voorwerpen uit Arnhem (v. M. de Rooij), Rotterdam (Veth), Leiden (Perrin) en Haarlem (Groll).

2. *SORONIA GRISEA* L.

Linn. *Fn. succ.* p. 151 (*Silpha*). — Sturm, l.c. p. 107. — Erichs. l.c. p. 163. — Thoms. l.c. p. 166. — Redt. l.c. p. 360. — Gemm. & Har. l.c. p. 819.

Syn. *Varia* Fabr. *Spec. Ins.* I. p. 92 (*Nitidula*).

De larve is beschreven door Curtis in de *Trans. Linn. Soc.* I. p. 87. t. 5. f. 6—11.

Lengte $3\frac{1}{2}$ —5 mm.

Zeer gemeen in 't voorjaar achter boomschors. Ik trof haar eenmaal in groot aantal aan bij Vianen op rijpe frambozen.

VIII. *AMPHOTIS* Erichs. *Germ. Zeitschr.* IV. 1843. p. 290. — Sturm, l.c.

In Europa komen 2 soorten voor.

1. *AMPHOTIS MARGINATA* Fabr.

Fabr. *Spec. Ins.* I. p. 91 (*Nitidula*). — Sturm, l.c. p. 113. tab. CCC. — Erichs. l.c. p. 165. — Thoms. l.c. p. 164. — Redt. l.c. p. 360. — Gemm. & Har. l.c. p. 821.

Syn. *Biloba* Hrbst. *Käf.* V. p. 238. t. 53. f. 8. h. H (*Nitidula*).

Bruin, langs de randen iets lichter. Halsschild en dekschilden met zeer breeden en omgebogen randzoom. De dekschilden bedekken het pygidium geheel; zij zijn sterk bestippeld en met 5 verheven langslijnen, aan den wortel met 2 langwerpige roodgele vlekken en een gelijk gekleurden, gemeenschappelijken, afgebroken band achter het midden.

Lengte 4—5 mm.

Deze soort leeft in oude boomen bij *Lasius fuliginosus*, zelden aan eikensap en op bloemen.

Ik zag voorwerpen uit Noordwijk en Velzen (Kinker), Arnhem (v. M. de Rooij), Breda (Leesberg) en Zutphen (Seipgens).

IX. IPIDIA Erichs. *Germ. Zeitschr.* IV. 1843. p. 289.

In Europa komen 2 soorten voor.

IPIDIA QUADRINOTATA Fabr.

Fabr. *Syst. El.* II. p. 579 (*Ips*). — Sturm, l.c. XIV. p. 97. tab. CCLXXXVI (*Ips*). — Erichs. l.c. p. 139. — Thoms. l.c. p. 163. — Redt. l.c. p. 360. — Gemm. & Har. l.c. p. 820.

Glanzend zwart, onbehaard; mond, sprieten en tarsen roodachtig; de gegroefde zijrand van het halsschild donkerbruin. Dekschilden met stippellijnen (de 7^e tusschenruimte kielvormig verheven), elk met 2 groote roode vlekken. Bij ♂ bevindt zich een klein 6^e buik-segment.

Lengte 4—5 mm.

Onder rottende eiken- en dennenschors.

In Nederland nog niet aangetroffen.

X. PRIA Stephens, *Ill. Brit.* III. 1830. p. 49. — Sturm, l.c. XV.

In Europa komen 2 soorten voor.

PRIA DULCAMARAE Scop.

Scopoli, *Ent. Carn.* p. 22. (*Laria*). — Sturm, l.c. p. 127 tab. CCCII. — Erichs. l.c. p. 168. — Thoms. l.c. p. 152. — Redt. l.c. p. 361. — Gemm. & Har. l.c. p. 824.

Syn. *Cormyphora mandibularis* Laporte, *Hist. nat. des Ins.* 2 p. 12 (♂).

Syn. *Pria truncatella* Steph. *Ill. Brit.* III. p. 50. 1 (♂).

Bruinachtig geel, eenigszins olijfkleurig, zijdeglanzig; schildje en onderzijde donkerder gekleurd; dekschilden meer roestkleurig met donkeren naad; pooten lichtgeel. De sprieten bij ♂ overschrijden meestal de halve lichaamslengte. De knots, welke bij ♂ uit 4 leedjes bestaat, is gezaagd (fig. 6a), bij ♀ uit 3 leedjes evenals bij *Meligethes* (fig. 6b).

Zij gelijkt zeer op eene kleine *Meligethes*.

Lengte $1\frac{4}{5}$ —2 mm.

Zeldzaam op de bladeren van *Solanum dulcamara*.

Ik zag voorwerpen uit den Haag en Driebergen (Six), Arnhem Aug. (v. M. de Rooij), Rotterdam (Snellen), Maastricht, Juli (Maurissen en Everts) en Sterkenburg, Sept. (Kneppelhout).

XI. MELIGETHES Steph. *Illustr. of Brit. Ent. Mand.* III. 45. —
 Sturm, *Deutschl. Ins.* XVI. 1845. — Reitter, *Rev.* 1871.

De soorten van dit genus zijn zwart, bruin of metaalkleurig, fijn neerliggend behaard. Bij ♂ de voor- en middentarsen sterker verbreed en bovendien een klein anaal-segment.

Zij leven bijna uitsluitend op bloeiende planten, zeer zelden achter boomschors en aan uitvloeiende sappen van boomen.

Slechts enkele soorten zijn schadelijk aan kultuurgewassen.

In Europa komen 110 soorten voor.

- a. Klauwen ongetand (fig. 36b) b.
- Klauwen met een grooten tand aan den wortel (fig. 66). xx.
- b. Voorhoofd aan den voorrand recht of bijna recht afgeknot (fig. 36a) c.
- Voorhoofd aan den voorrand met eene uitranding in 't midden (fig. 57a) kk.
- Voorhoofd aan den voorrand boogsgewijze of in een halven cirkel uitgerand (fig. 67) qq.
- c. Bovenzijde van halsschild en dekschilden, bij sterke vergrooting gezien, geenszins segrijnachtig of netsgewijze geaderd tusschen de stippels; wel kunnen de stippels in golvende lijnen geplaatst staan (fig. 36c), of door golvende dwarslijntjes verbonden zijn (fig. 40). d.
- De geheele bovenzijde of ten minste de dekschilden alleen, bij uiterst sterke vergrooting gezien, duidelijk segrijnachtig of netsgewijze geaderd tusschen de stippels (fig. 37, 38 en 39). r.
- d. Dekschilden zeer dicht bestippeld, welke bestippeling in de breedte gegolfd of gerimpeld is; lengte $2\frac{3}{4}$ —4 mm. (fig. 36c) e.
- Stippels der dekschilden rimpelig verbonden (fig. 40); lengte $1\frac{1}{5}$ — $2\frac{1}{5}$ mm. 17 *subrugosus* Gyll.
- Dekschilden gewoon bestippeld, niet rimpelig. g.
- e. Halsschild en dekschilden even fijn en dicht bestippeld 1. *rufipes* Gyll.

- Halsschild minder dicht bestippeld dan de
dekschilden f.
- f. Halsschild minstens even breed als de wortel
der dekschilden. Lichaam breed eirond . 2. *lumbaris* Sturm.
Halsschild aan de basis nauwlijks zoo breed
als de wortel der dekschilden. Lichaam ovaal. 3. *Försteri* Reitt.
- g. Voorschenen aan den buitenrand tamelijk fijn
en gelijkmatig getand 16. *ccrvinus* Er.
Voorschenen met 2 groote kamvormige tandjes
(van welke menigmaal 1 of 2 aan den wortel
der scheen en 1 kort voor het uiteinde meer
uitsteken), of wel zij zijn zeer krachtig en
gelijkmatig getand (fig. 42 en 43) h.
- Voorschenen aan den wortel gekorven en
slechts nabij het uiteinde krachtig getand
(fig. 49, 50, 52, 53 en 54), of wel zij zijn
geheel onregelmatig gezaagd (fig. 51) k.
- h. Voorschenen met groote tanden, 1 of 2 nabij
den wortel en 1 of 2 nabij het uiteinde (fig. 43). i.
- Voorschenen met scherpe zaagtandjes gelijk-
matig bezet, de bovenste schuin geplaatst,
de onderste meer recht naar buiten gericht
(fig. 42). 18. *serripes* Gyll.
- i. Dekschilden nog niet dubbel zoo lang als het
halsschild, uiterst fijn behaard 19. *nanus* Er.
Dekschilden dicht behaard, dubbel zoo lang
en ook iets breeder dan het halsschild. Dit
laatste loopt naar voren smaller toe . . 20. *villosus* Bris.
- k. Halsschild aan de basis minstens even breed
als de wortel der dekschilden en hoogstens
 $\frac{1}{3}$ breeder dan lang. l.
- Halsschild aan de basis hoogstens even breed
als de basis der dekschilden en veel breeder
dan lang m.
- l. Voorschenen van het midden tot aan het uit-
einde met 4 breede, niet lange, krachtige
tanden, van welke de voorlaatste de krach-
tigste is 30. *moestus* Er.

- Voorschenen aan den wortel fijn, en daarop
duidelijker gezaagd, aan het uiteinde met
4—5 opeengedrongen, eenigszins scheef
staande groote tandjes 31. *flavipes* St.
- m.* Pooten zwart of donkerbruin, behalve de voor-
pooten welke meer roodbruin zijn. *n.*
Pooten alsook de sprieten geelrood of rood *o.*
- n.* Sprieten, behalve het 2^e lid, donker gekleurd;
voorschenen fijn getand, aan het uiteinde
met 3 langere scherpere tandjes (fig. 50). 32. *memnonius* Er.
Sprieten roodbruin, de 2 eerste leden lichter
gekleurd; voorschenen van het midden tot
aan het uiteinde met korte breede tand-
jes (fig. 49) 28. *brachialis* Er.
- o.* Voorschenen onregelmatig scherp getand (fig.
51). Bovenzijde van 't lichaam zeer fijn en
dicht bestippeld en bovendien dicht en zeer
duidelijk grijs behaard 29. *picipes* St.
Voorschenen regelmatig fijn getand, aan het
uiteinde met veel langere tandjes (fig. 53, 54).
Bovenzijde meer of min wijd uiteen en krachtig
bestippeld en bovendien uiterst kort en zwak
donker behaard *p.*
- p.* Zwart of bruinzwart. Pygidium en de laatste
buikringen van dezelfde kleur als het ge-
heele lichaam. *q.*
Zwart met bruinachtigen vetglans. Pygidium
en gewoonlijk ook de laatste buikringen rood. 35. *haemorrhoidalis*
q. Zeer breed en kort ovaal, sterk gewelfd; dek-
schilden hoogstens dubbel zoo lang als het
halsschild 33. *ochropus* St. Först.
- Langwerpig ovaal; dekschilden veel meer dan
dubbel zoo lang als het halsschild. . . . 34. *brunnicornis* St.
- r.* Voorschenen zeer zwak gelijkmatig getand
of slechts gekorven (fig. 37a) *s.*
Voorschenen aan den wortel zeer fijn gezaagd,
van af het midden met krachtige, meestal
ongelijke zaagtanden (fig. 41) 14. *Symphlyti* Heer.

- Voorschenen gekorven of fijn gelijkmatig getand, met 2 meer uitstekende tandjes, welke door eenige kleinere van elkaar gescheiden zijn (fig. 44) 21. *obscurus* Er.
- Voorschenen fijn getand of gekorven, aan het uiteinde altijd met eenige langere tandjes (fig. 45 en 46). cc.
- s. Sprieten en pooten licht bruinachtig geel of rood. t.
- Sprieten donkerder of lichter gekleurd, de knots echter altijd donker v.
- t. Het fijne netwerk tusschen de stippels op het halsschild vormt hoekige celletjes . . . 4. *discolor* Reitt.
- Het fijne netwerk vormt ronde celletjes u.
- u. Donkerbruin met zeer geringen blauwachtigen weerschijn. Dekschilden roodbruin, zeer wijd uiteen bestippeld. 5. *subrubicundus* Reitt.
- Zwart, met uiterst zwakken blauwen weerschijn aan de zijden van halsschild en dekschilden; halsschild en schildje fijn en dicht, dekschilden sterk en wijd uiteen bestippeld . . 6. *Rhenanus* Reitt.
- v. Zwart, zelden met geringen metaalglans. Schildje en naad der dekschilden van dezelfde kleur als de omliggende deelen. w.
- Bovenzijde of ten minste de dekschilden metaalglanzend, de naad en gewoonlijk ook het schildje zwartachtig z.
- w. Bestippeling zeer fijn en dicht, de tusschenruimten kleiner dan de stippels. x.
- Meer wijd uiteen bestippeld; de tusschenruimten even groot of grooter dan de stippels y.
- x. Donkerbruin of de dekschilden eenigszins roodbruin. 7. *pumilus* Er.
- Zwart, met zeer geringen, olijfkleurigen of bronskleurigen weerschijn, zelden effen zwart. 8. *coracinus* St.
- y. Bovenzijde tusschen de stippels met een netwerk van hoekige cellen 9. *subaeneus* St.
- Bovenzijde zeer fijn van de eene stip naar de andere van fijne dwarsstreepjes voorzien. 15. *Ranunculi* Reitt.

- z. Het fijne netwerk tusschen de stippels van het halsschild vormt ronde celletjes (fig. 38). 10. *coeruleovirens* Först.
 Het fijne netwerk vormt meer of min hoekige celletjes (fig. 39) aa.
- aa. Pooten donker, de voorste en bovendien alle schenen menigmaal lichtbruin 11. *Brassicæ* Scop.
 Pooten en sprietwortel rood of geelachtig bb.
- bb. Halsschild even breed of iets breeder dan de dekschilden. Sprietknots bruin. 12. *viridescens* F.
 Halsschild smaller dan de basis der dekschilden. Sprietknots roodbruin 13. *Czwalinai* Reitt.
- cc. De geheele oppervlakte, bij sterke vergrooting gezien, vertoont fijne dwarsstreepjes, die de stippels verbinden. ff.
- Kop en halsschild tusschen de stippels glad; de dekschilden, bij sterke vergrooting gezien, duidelijk netsgewijze geaderd dd.
- dd. Voorschenen fijn gezaagd, aan het uiteinde met 2 veel grootere tegen elkaar staande tanden (fig. 45). 22. *bidens* Bris.
 Voorschenen fijn en duidelijk gezaagd, aan het uiteinde met verscheidene grootere verdikte tandjes ee.
- ee. Blauwgroen, metaalachtig; metasternum dicht en krachtig bestippeld. 36. *Dieckii* Reitt.
 Kop en halsschild zwart, met geringen blauwgroenen weerschijs, de dekschilden donker violet; metasternum bijna niet bestippeld. 37. *atramentarius*
- ff. Halsschild aan de basis iets breeder dan de basis der dekschilden 23. *umbrosus* St. Först.
- Halsschild hoogstens even breed of smaller dan de dekschilden gg.
- gg. Voorschenen fijn gekorven of gezaagd, nabij het uiteinde met eenige grootere ongelijke tanden (fig. 47) hh.
- Voorschenen aan den wortel fijn gezaagd, van het midden tot aan het uiteinde met 4 grootere breede driehoekige tandjes (fig. 48). ii

- hh. Bovenzijde glanzig, kort en niet dicht donker behaard 24. *maurus* St.
 Bovenzijde tamelijk lang en dicht bruingrauw behaard. 25. *incanus* St.
- ii. Langwerpig eirond, dicht en fijn bestippeld, zeer kort zwartachtig behaard. De 2 eerste leden der bruine sprieten benevens de voorpooten rood 26. *fuliginosus* Er.
 Breed ovaal, tamelijk dicht en krachtig bestippeld, zeer kort bruinachtig behaard. De 3 eerste sprietleden gewoonlijk rood; pooten donkerrood. 27. *ovatus* St.
- kk. Bovenzijde tusschen de stippels volkomen glad. ll.
 Dekschilden tusschen de stippels gedeeltelijk of geheel fijn netsgewijze geaderd; kop en halsschild glad 44. *aestimabilis* Reitt.
- ll. Voorschenen aan den top met een of meer grootere tanden (fig. 55 en 56) mm.
 Voorschenen tamelijk gelijkmatig en sterk gezaagd (fig. 57) 43. *assimilis* St.
- mm. Halsschild fijn en dicht, de dekschilden meer wijd uiteen en krachtiger bestippeld. Sprieten meestal bruin, de twee eerste leden rood, zelden de sprieten geheel rood; pooten gewoonlijk roodgeel. 38. *difficilis* St.
 Halsschild iets fijner, doch even dicht als de dekschilden bestippeld. Uiteinde der sprieten benevens de achterpooten dikwerf donker nn.
- nn. Dekschilden met duidelijk uitpuilende schouders 39. *morosus* Er.
 Dekschilden zonder uitpuilende schouders. oo.
- oo. De beharing aan de bovenzijde zoo kort, dat zij schijnt te ontbreken. 41. *luctuosus* Först.
 Beharing, ofschoon kort, toch duidelijk pp.
- pp. Sterk gewelfd, dicht en diep bestippeld, glanzig, zeer kort, donker, doch tamelijk dicht behaard. Sprieten bruin, behalve de 2 eerste roode leden. Pooten roodbruin . 40. *viduatus* St.

- Weinig gewelfd, fijn en zeer dicht bestippeld, weinig glanzig, zeer dicht en duidelijk behaard. Sprieten zwart, de 2 eerste leden alsook de pooten roodgeel 42. *pedicularius* F.
- qq. Voorschenen regelmatig en vrij lang getand, rood of bruinrood (fig. 58) 45. *discoideus* Er.
- Voorschenen met groote kamvormige tanden, aan de basis bijna altijd eenigszins onregelmatig gezaagd (fig. 59 en 60), zwart of donkerbruin. rr.
- Voorschenen aan de basis fijn, van daar van lieverlede sterker gezaagd, met 2 of 3 langere, door kleinere gescheiden tandjes. ss.
- rr. Halsschild en schildje tusschen de stippels fijn netsgewijze geaderd. Lichaam kort gedrongen eirond. Sprieten, behalve het roodachtige 2^e lid, en bovendien de pooten zwart. De tandjes aan het uiteinde der voorschenen eenigszins schuin (fig. 59) 46. *tristis* St.
- Slechts het schildje fijn netsgewijze geaderd, het overig gedeelte glad. Lichaam meer langwerpig. Wortel der sprieten rood; pooten donker gekleurd, de zaagtandjes der voorschenen naar het uiteinde toe steeds langer (fig. 60). 47. *planiusculus* Heer.
- ss. Dekschilden uiterst fijn dwars geribbeld. Lichaam ovaal, gewelfd, glanzig zwart, zeer kort behaard; sprieten en pooten donker gekleurd tt.
- Dekschilden niet dwars geribbeld. Lichaam langwerpig ovaal, weinig gewelfd, meestal grauwwart, weinig glanzig; sprieten en pooten gewoonlijk roodachtig ww.
- tt. Halsschild hoogstens aan de zijden en voor het schildje met sporen van geaderde streepjes tusschen de stippels; dekschilden volkomen glad, zeer glanzig. uu.
- Bovenzijde of alleen de dekschilden, behalve

- de eigenaardige dwarsribbels, bovendien met een fijn netwerk tusschen de stippels *vv.*
- uu.* Van de 2 langere tandjes bevindt zich het eene aan of nabij het uiteinde, het andere in of voorbij het midden (fig. 61). Lichaam ovaal, diep zwart, glanzig, fijn en niet zeer dicht bestippeld, fijn zwart behaard. . . 48. *lugubris* St.
- Van de 2 langere tandjes bevindt zich het eene aan of nabij het uiteinde, het andere vóór het midden (fig. 62). Lichaam langwerpig ovaal, diep zwart, fijn en dicht bestippeld, fijn zwart behaard. 49. *gagatinus* Er.
- vv.* Slechts de dekschilden fijn netsgewijze geaderd en zeer dicht bestippeld. Laatste buiksegment bij ♂ in 't midden voor den achterrand met eene kleine verheven dwarslijst. 50. *mellitulus* Reitt.
- Bovenzijde geheel fijn netsgewijze geaderd en dicht tamelijk fijn bestippeld (fig. 63). Laatste buik-segment bij ♂ voor den achterrand in 't midden met een groot bruin behaard bultje 51. *egenus* Er.
- ww.* Voorschenen met 3 sterker uitstekende tandjes (fig. 64). Voorrand van het voorhoofd in 't midden met een klein stomp uitsteekseltje (fig. 64a). Lichaam zwart, tamelijk glanzig, fijn, niet zeer dicht bruinachtig grijs behaard. Pooten donkerbruin, de voorschenen lichter. 52. *exilis* St.
- Voorschenen met 2 sterker uitstekende tandjes (fig. 65). Voorrand van het voorhoofd in 't midden zonder uitsteeksel. Lichaam zwart, eenigszins loodglanzig, vrij dicht grijs behaard. Sprieten en pooten rood, de achterpooten menigmaal iets donkerder. . . 53. *erythropus* Gyll.
- xx.* Voorrand van het voorhoofd recht afgeknot. Voorschenen fijn gekorven, achterschenen slechts met haartjes bezet. Lichaam weinig gewelfd. 54. *Hebes* Er.
- Voorrand van het voorhoofd halfcirkelvormig

uitgerand. Voorschenen sterk getand, de achterschenen met stijve doorntjes bezet.

Lichaam sterk gewelfd. yy.

yy. Voorschenen aan het uiteinde met 4 grootere, aan de basis met kleinere tandjes (fig. 67a).

Dekschilden fijn dwars geribbeld. Mond bruin. Oppervlakte van het lichaam zwart, dicht en fijn bestippeld, donker behaard. 55. *solidus* Kugel.

Voorschenen met naar het uiteinde grooter wordende tandjes, de 2 laatste of de laatste alleen daarentegen wederom kleiner (fig. 68).

Oppervlakte van het lichaam zeer fijn grauw behaard, dicht en krachtig bestippeld. Mond rood. 56. *brevis* St.

1. MELIGETHES RUFIPES Gyll.

Gyll. *Ins. suec.* I. p. 335 (*Nitidula*). — Sturm, l.c. p. 5 tab. CCCIV. — Erichs. l.c. p. 171. — Thoms. l.c. p. 153. — Reitt. *Rev.* n°. 1. — Redt. l.c. p. 362. — Gemm. & Har. l.c. p. 827.

Lichaam breed, zwart, in den regel met geringen groen- of violetachtigen weerschijn; de randen van het halsschild dikwerf roodachtig doorschijnend. Kop, halsschild en schildje zeer fijn dicht grijs, de dekschilden zwartachtig behaard; sprieten, behalve de donkere knots, alsook de pooten rood. Voorschenen zeer fijn, naar het uiteinde toe scherper en duidelijker gezaagd (fig. 36).

Lengte $3\frac{1}{2}$ —4 mm.

Deze soort, welke o. a. bij Crefeld, in België en Engeland voorkomt, zou ook in Nederland kunnen worden aangetroffen.

2. MELIGETHES LUMBARIS Sturm.

Sturm, l.c. p. 7 tab. CCCIV. — Erichs. l.c. p. 172. — Thoms. l.c. p. 153. — Reitt. *Rev.* n°. 2. — Redt. l.c. p. 363. — Gemm. & Har. l.c. p. 826.

Meer gewelfd en in den regel iets kleiner; het 1^e sprietlid bruin, daarop volgen eenige roode leden, knots zwart; pooten donker roodbruin, dikwerf de achterste zwartbruin. Overigens veel overeenkomst met de vorige.

Lengte $2\frac{3}{4}$ — $3\frac{3}{4}$ mm.

Op *Genista* en *Rhamnus*. Komt in België voor, doch is nog niet in Nederland aangetroffen.

3. MELIGETHES FÖRSTERI Reitt.

Reitter, *Rev.* n°. 3.

Deze soort heeft veel overeenkomst met de vorige. De 3 eerste sprietleden zijn geelrood, de volgende donkerbruin, de knots nog donkerder. Pooten rood, de achterdijen gewoonlijk roodbruin.

Lengte $2\frac{1}{2}$ mm.

Ik zag van deze soort een enkel voorwerp uit Belgisch Luxemburg; overigens komt zij bij Aken voor.

4. MELIGETHES DISCOLOR Reitt.

Reitter, *Zeitschr.* 1872 p. 235.

Roodbruin, zwak metaalglanzig; kop en halsschild met donkerblauwen glans; krachtig doch wijd uiteen bestippeld, onbehaard. Sprieten en pooten licht geelrood.

Lengte 2 mm.

Deze soort komt bij Elberfeld voor en kan wellicht ook hier te lande ontdekt worden.

5. MELIGETHES SUBRUBICUNDUS Reitt.

Reitter, *Rev.* n°. 8.

Lengte $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{3}{4}$ mm.

Deze mij onbekende soort komt bij Crefeld en bij Aken voor en zou wellicht ook in Nederland kunnen worden aangetroffen.

6. MELIGETHES RHENANUS Reitt.

Reitt. *Berl. Zeitschr.* 1872 p. 123 tab. 7 f. 1.

Van *Coeruleovirens* onderscheiden door de donker bruinzwarte kleur der bovenzijde, de nauwlijks zichtbare beharing en het dicht bestippelde schildje.

Lengte 2—3 mm.

Deze mij onbekende soort komt in de Rijnprovincie voor.

7. MELIGETHES PUMILUS Er.

Erichs. l.c. p. 176. — Reitt. *Rev.* n°. 9. — Redt. l.c. p. 366. — Germ. & Har. l.c. p. 827.

Var. *Decoloratus* Först. *Verh. Preuss. Rheinl.* VI. p. 18. — Germ. & Har. l.c. p. 825.

Voorschenen tamelijk breed. Sprietwortel en pooten geelbruin. De achterhoeken van het halsschild steken als kleine tandjes uit. Bij de var. *decoloratus* zijn de dekschilden roodbruin.

Lengte $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{3}{4}$ mm.

Deze soort, welke o.a. bij Elberfeld voorkomt, zou ook in Nederland kunnen worden aangetroffen. De variëteit komt ook in België voor.

8. MELIGETHES CORACINUS St.

Sturm, l.c. p. 17 tab. CCCVI. — Erichs. l.c. p. 175. — Thoms.

l.c. p. 155. — Reitt. *Rev.* n°. 10. — Redt. l.c. p. 363. — Gemm. & Har. l.c. p. 825.

Dicht en zeer fijn bestippeld, fijn behaard; de 2 eerste sprietleden roodbruin, de overige zwart; achterpooten bruin, voorpooten geelrood.

Lengte $1\frac{3}{5}$ — $2\frac{1}{5}$ mm.

Niet zeldzaam op *Galium*-soorten, Umbelliferen en *Prunus spinosa*.

9. MELIGETHES SUBAENEUS St.

Sturm, l.c. p. 11 tab. CCCV. — Erichs. l.c. p. 177. — Reitt. *Rev.* n°. 11. — Redt. l.c. p. 363. — Gemm. & Har. l.c. p. 828.

Lengte $1\frac{4}{5}$ — $2\frac{1}{5}$ mm.

Volgens Baudi in de bloemen van *Anemone nemorosa*.

Komt bij Elberfeld voor, doch is in Nederland nog niet waargenomen.

10. MELIGETHES COERULEOVIRENS Först.

Förster, *Verh. Preuss. Rheinl.* VI. p. 1. — Reitt. *Rev.* n°. 13. — Redt. l.c. p. 367. — Gemm. & Har. l.c. p. 825.

Gelijkt eenigszins op *M. Brassicae*, doch is korter; blauwachtig, zwart behaard, dieper en minder dicht bestippeld. Wortel der sprieten en voorschenen roodbruin.

Lengte 2 mm.

Ik trof deze soort op *Caltha palustris* aan, bij Gorkum (Mei), bij de Bilt (Juli) en bij Ruurlo (Juli).

11. MELIGETHES BRASSICAE Scop.

Scopoli, *Entomol. carniolica* 1763. p. 17 (*Dermestes*). Syn. *aeneus* Fabr. *Syst. Ent.* p. 78 (*Nitidula*). — Sturm, l.c. p. 13 tab. CCCV. — Erichs. l.c. p. 173. — Thoms. l.c. p. 154. — Reitt. *Rev.* n°. 14. — Redt. l.c. p. 363. — Gemm. & Har. l.c. p. 825. — Snell. v. *Voll. Nat. Hist. v. Nederl. Gelede Dieren* 1860. p. 187. Pl. XII fig. 2.

Var. *Australis* Küst. *Käf. Eur.* 15 42. — Reitt. *Rev.* n°. 19.

Var. *Coeruleus* Mrsh. *Ent. Brit.* 132. 9.

De larve is beschreven door Heeger in de *Sitzb. Wien. Ac.* 1854. p. 278 t. 3.

Metaalgroen, nu eens lichter dan eens donkerder, soms naar het blauwe of violet neigende, glanzend, fijn en dicht bestippeld en vrij dicht en fijn grauw behaard; 1^e en 2^e lid der zwarte sprieten roodachtig. Bij de var. *australis* is de bovenzijde metaalachtig geelgroen, dicht geel behaard; bij de var. *coeruleus* groenachtig blauw, blauw of violet, nauwlijks behaard.

Lengte $1\frac{1}{2}$ — $2\frac{1}{5}$ mm.

Zeer gemeen op allerlei bloeiende planten, vooral in het voorjaar op Cruciferen, *Ranunculus*, hyacinthen, paardebloemen en soms schadelijk aan kool.

Het ♀ vreet zich in den bloemknop en legt daar hare eieren; de uitgekropen larven verteren de bloemdeelen, verpoppen in den grond en het imago komt in het begin van Juli weer op bloemen om daarna te overwinteren. Het kevertje vliegt ook dikwerf in den zonneshijn.

12. MELIGETHES VIRIDESCENS F.

Fabr. *Mant.* I. p. 52. (*Nitidula*). — Sturm, l.c. p. 15 tab. CCCV. — Erichs. l.c. p. 175. — Thoms. l.c. p. 154 (*virescens*). — Reitt. *Rev.* n°. 15. — Redt. l.c. p. 363. — Gemm. & Har. l.c. p. 828.

Blauwgroen of blauw, zelden lichtgroen of purperkleurig, metaalglanzig, tamelijk dicht en diep bestippeld, kort zwart behaard. Gelijkt overigens zeer op de vorige soort.

De var. *Germanicus* is blauw, menigmaal ook bruinrood, metaalglanzig, nauwlijks behaard.

Lengte 2— $2\frac{1}{2}$ mm.

Nagenoeg even gemeen als de vorige soort.

13. MELIGETHES CZWALINAI Reitt.

Reitt. *Rev.* n°. 16.

Metaalgroen, dicht en diep bestippeld, op de dekschilden meer wijd uiteen, zeer kort donker behaard. Gelijkt overigens zeer op de vorige soort en is wellicht eene varieteit er van.

Lengte $2\frac{1}{2}$ mm.

Zij werd door den heer Maurissen bij Bunde en Gronsveld verzameld. Ook trof ik haar aan bij Bunde en Valkenburg.

14. MELIGETHES SYMPHYTI Heer.

Heer, *Faun. helv.* I. p. 405 (*Nitidula*). — Sturm, l.c. p. 21 tab. CCCVI. — Erichs. l.c. p. 180. — Reitt. *Rev.* n°. 21. — Redt. l.c. p. 363. — Gemm. & Har. l.c. p. 828.

Kort ovaal en sterk gewelfd. Blauwachtig, soms met groenachtigen weerschijn, glanzig, sterk en dicht bestippeld. De 2 eerste leden der bruinachtige sprieten geelrood.

Lengte 2— $2\frac{1}{2}$ mm.

De larve is beschreven door Cornelius in de *Stett. Zeit.* 1863 p. 116.

Zeer gemeen in de bloemen van *Symphytum officinale*.

15. MELIGETHES RANUNCULI Reitt.

Reitter, *Berl. Zeitsch.* 1872 p. 127 tab. 7 f. 2.

Deze soort, welke bij Aken op *Ficaria ranunculoides* voorkomt, zou wellicht ook in Nederland kunnen worden waargenomen.

Mij is zij onbekend.

16. MELIGETHES CORVINUS Er.

Erichson, l.c. p. 177. — Reitt. *Rev.* n°. 24. — Redt. l.c. p. 363. — Gemm. & Har. l.c. p. 825.

Geheel zwart.

Lengte $2\frac{1}{5}$ — $2\frac{3}{5}$ mm.

Komt bij Aken voor. In Nederland nog niet waargenomen.

17. MELIGETHES SUBRUGOSUS Gyll.

Gyll. *Ins. suec.* I. p. 236 (*Nitidula*). — Sturm, l.c. p. 19. tab. CCCVI. — Erichs. l.c. p. 178. — Thoms. l.c. p. 155. — Reitt. *Rev.* n°. 25. — Redt. l.c. p. 363. — Gemm. & Har. l.c. p. 828.

Var. *Substrigosus* Er. l.c. p. 178.

Diep zwart, weinig glanzig, uiterst fijn en dun zwart behaard. Pooten zwart of donkerbruin, voorschenen uiterst fijn gezaagd.

Lengte $1\frac{1}{5}$ — $2\frac{1}{5}$ mm.

Zeldzaam. Bij den Haag, Mei; Gorkum, Mei en aan den Plasmolen, Juli (Everts); Zutphen (Seipgens).

De var. *substrigosus*, bij welke het 2^e sprietlid en de voorschenen roodbruin zijn, is in Nederland nog niet waargenomen; zij komt echter in België voor.

18. MELIGETHES SERRIPES Gyll.

Gyll. *Ins. suec.* IV. p. 301 (*Nitidula*). — Sturm, l.c. p. 35 tab. CCCVIII. — Erichs. l.c. p. 187. — Thoms. l.c. p. 157. — Reitt. *Rev.* n°. 27. — Redt. l.c. p. 364. — Gemm. & Har. l.c. p. 828.

Lichaam langwerpig eirond, zwart, zeer fijn grijs behaard, dicht en fijn bestippeld. Sprieten en pooten roodbruin.

Lengte $1\frac{3}{5}$ — $1\frac{4}{5}$ mm.

Op *Saponaria officinalis* en *Salvia pratensis*. Bij den Haag, April en aan de Bilt, Juli (Everts).

19. MELIGETHES NANUS Er.

Erichs. l.c. p. 193. — Reitt. *Rev.* n°. 33. — Redt. l.c. p. 367. — Gemm. & Har. l.c. 827

Glanzig zwart. Sprieten en pooten lichter of donkerder rood, de achterdijen soms zwart. Aan de voorschenen bevinden zich achtereenvolgens 2 grootere tandjes aan den wortel, daarop 3 kleinere, dan een grootere en eindelijk 2 kleinere aan den top (fig. 43).

Lengte $1\frac{3}{5}$ mm.

In het eerste voorjaar op de katjes van *Salix aurita* en des zomers op *Sisymbrium alliaria* en *Marrubium vulgare*.

Komt in België voor, doch is nog niet in Nederland waargenomen.

20. MELIGETHES VILLOSUS Bris.

Brisout, *Cat. Gren.* 1863. p. 53. — Reitt. *Rev.* n°. 34. — Gemm. & Har. l.c. p. 828.

De 4 voorpooten zijn roodbruin. — Gelijkt overigens op de vorige. Lengte 2 mm.

Op *Marrubium vulgare*. Maastricht (Maurissen).

21. MELIGETHES OBSCURUS Er.

Erichs. l.c. p. 203. — Thoms. l.c. p. 161. — Reitt. *Rev.* n°. 36. — Redt. l.c. p. 365. — Gemm. & Har. l.c. p. 827.

Langwerpig ovaal, gewelfd, zwart, dicht en fijn bestippeld, grauw behaard; 2^e sprietlid roodbruin.

Lengte $1\frac{3}{5}$ —2 mm.

Den Haag, aan den Plasmolen, Juli, en in de omstreken van Maastricht (Everts).

22. MELIGETHES BIDENS Bris.

Brisout, *Cat. Gren.* 1863 p. 52. — Reitt. *Rev.* n°. 39. — Gemm. & Har. l.c. p. 825.

Zwart, fijn en zeer dicht bestippeld, weinig behaard. Sprieten en pooten donkerbruin, de 2 eerste sprietleden en de voorpooten roodbruin of rood.

Lengte 2—2 $\frac{1}{2}$ mm.

Komt bij Elberfeld voor. Zou ook in Nederland kunnen worden waargenomen.

23. MELIGETHES UMBROSUS St.

Sturm, l.c. p. 38 tab. CCCVIII. — Erichs. l.c. p. 188. — Thoms. l.c. p. 159. — Reitt. *Rev.* n°. 40. — Redt. l.c. p. 365. — Gemm. & Har. l.c. p. 828.

Kort eivormig, zwart, weinig glanzig, dicht en fijn bestippeld, zeer fijn zwart behaard. Voorschenen en de 2 eerste sprietleden roodbruin.

Lengte $2\frac{1}{3}$ — $2\frac{1}{2}$ mm.

Op *Genista*-soorten. Harkste, April (de Gavere); Rotterdam (Snellen); Zuidholl. (v. Voll.) en Nuth (Maurissen).

24. MELIGETHES MAURUS St.

Sturm, l.c. p. 36 tab. CCCVIII. — Erichs. l.c. p. 189. — Thoms. l.c. p. 158. — Reitt. *Rev.* n°. 42. — Redt. l.c. p. 365. — Gemm. & Har. l.c. p. 826.

Var. *Durus* Reitt. *Rev.* n°. 42.

Bovenzijde fijn en zeer dicht bestippeld; 2^e sprietlid roodbruin. Voorschenen aan het uiteinde met 4 eenigszins krachtiger tandjes (fig. 47).

Bij de var. *durus*, welke in België voorkomt, is het lichaam loodglanzig zwart, grauwwaart behaard en de voorschenen zijn reeds van af het midden sterker getand.

Lengte 2—2 $\frac{1}{5}$ mm.

Leeft op *Mentha* en *Salvia*. Rotterdam (Snellen); Katwijk (Perrin); den Haag, Woudrichem en Vogelenzang (Everts); St. Pieter (Maurissen).

25. MELIGETHES INCANUS St.

Sturm, l.c. p. 42 tab. CCCIX. — Erichs. l.c. p. 190 — Reitt. *Rev.* n°. 43. — Redt. l.c. p. 366. — Gemm. & Har. l.c. p. 826.

Voorschenen roodbruin, van af het midden met scherpe krachtige zaagtandjes. Halsschild nagenoeg even breed als de dekschilden. Metasternum bij ♂ met een breedten vlakken indruk.

Leeft op *Solanum dulcamara* en *Nepeta cataria*. Rotterdam (Veth) en Amsterdam (Kinker).

26. MELIGETHES FULIGINOSUS Er.

Erichs. l.c. p. 196. — Reitt. *Rev.* n°. 44. — Redt. l.c. p. 367. — Gemm. & Har. l.c. p. 826.

Lengte 2—2 $\frac{2}{5}$ mm.

Volgens Reitter's laatste mededeeling in de „Beitrag zur Synonymie der Coleopteren, *Verh. Zool. bot. Ges. Wien* 1879,” zou deze soort het ♀ zijn van *M. ovatus*.

Ik ving vele voorwerpen bij den Haag en Vianen; ook bij Leiden (Veth).

27. MELIGETHES OVATUS St.

Sturm, l.c. p. 44 tab. CCCIX. — Erichs. l.c. p. 198. — Thoms.

l.c. p. 159 (*ovalis*) — Reitt. *Rev.* n°. 45. — Redt. l.c. p. 365. — Gemm. & Har. l.c. p. 827.

Lengte $2-2\frac{2}{5}$ mm.

Op Labiaten en *Campanula*.

Niet zeldzaam bij den Haag, Gorkum en Zwijndrecht (Everts); ook bij Breda (Heylaerts en Everts).

28. MELIGETHES BRACHIALIS Er.

Erichs. l.c. p. 195. — Reitt. *Rev.* n°. 48. — Redt. l.c. p. 366. — Gemm. & Har. l.c. p. 825.

Voorpooten rood, achterpooten roodbruin.

Lengte 2 mm.

Nog niet in Nederland waargenomen.

29. MELIGETHES PICIPES St.

Sturm, l.c. p. 47 tab. cccx. — Erichs. l.c. p. 199. — Thoms. l.c. p. 158. — Reitt. *Rev.* n°. 49. — Redt. l.c. p. 365. — Gemm. & Har. l.c. p. 827.

Lengte $1\frac{1}{3}-2\frac{1}{5}$ mm.

Een der gemeenste soorten, vooral op Cruciferen.

30. MELIGETHES MOESTUS Er.

Erichs. l.c. p. 194. — Reitt. *Rev.* n°. 50. — Redt. l.c. p. 366. — Gemm. & Har. l.c. p. 827.

Gelijkt eenigszins op *M. flavipes*, doch is grooter en meer langwerpig. Voorpooten en sprieten rood; de twee eerste sprietleden lichter gekleurd.

Lengte $2-2\frac{1}{5}$ mm.

Ik trof deze soort aan op *Mentha rotundifolia* in de omstreken van Maastricht.

31. MELIGETHES FLAVIPES St.

Sturm, l.c. p. 46 tab. cccix. — Erichs. l.c. p. 198. — Reitt. *Rev.* n°. 51. — Redt. l.c. p. 365. — Gemm. & Har. l.c. p. 826.

Syn. *Flavicornis* Miller, *Verh. Zool. Bot. Ver. Wien.* 1852 p. 111.

Glanzend zwart, zeer fijn grijs en niet al te dicht behaard. Sprieten en voorpooten roodgeel, de overige pooten meer bruinachtig; voorschenen verbreed, scherp gezaagd, aan den wortel uiterst fijn, naar het uiteinde krachtiger (fig. 52).

Lengte $1\frac{2}{3}-2\frac{1}{4}$ mm.

Zeer gemeen op allerlei planten, als *Melilotus*, *Circium*, *Ballota* enz.

32. MELIGETHES MEMNONIUS Er.

Erichs. l.c. p. 183. — Reitt. *Rev.* n°. 52. — Redt. l.c. p. 364. — Gemm. & Har. l.c. p. 826.

Glanzend zwart, zeer weinig behaard.

Lengte $1\frac{4}{5}$ —2 mm.

Nog niet in Nederland waargenomen.

33. MELIGETHES OCHROPUS St.

Sturm, l.c. p. 23 tab. CCCVI. — Erichs. l.c. p. 180. — Reitt. *Rev.* n°. 53. — Redt. l.c. p. 364. — Gemm. & Har. l.c. p. 827.

Zwart of donkerbruin, sterk glanzig, zeer weinig behaard; sprieten bruin, de 2 eerste leden of alle leden, behalve de knots, alsook de krachtige pooten geelrood. Voorschenen fijn gekorven, van af het midden met eenige breedte, krachtiger zaagtandjes (fig. 53).

Lengte $1\frac{4}{5}$ — $2\frac{1}{5}$ mm.

Op Labiaten, vooral op *Lamium album*, den Haag en Vianen (Everts); Plasmolen (Piaget) en Maastricht (Maurissen).

34. MELIGETHES BRUNNICORNIS St.

Sturm, l.c. p. 27 tab. CCCVII. — Erichs. l.c. p. 184. — Thoms. l.c. p. 157. — Reitt. *Rev.* n°. 54. — Redt. l.c. p. 364. — Gemm. & Har. l.c. p. 825.

Vrij dicht grauw behaard. Sprieten en pooten roodgeel. Voorschenen een weinig gebogen, fijn getand en aan het uiteinde met 3—4 langere scherpe zaagtanden.

Lengte $2\frac{1}{5}$ — $2\frac{2}{5}$ mm.

Op *Lamium album*.

Ik ving eenige voorwerpen in Sept. bij den Haag en in de omstreken van Maastricht in Juli.

35. MELIGETHES HAEMORRHOIDALIS Först.

Förster, *Uebers. Käf. Rheinl.* I. Nachtr. p. 4. — Reitt. *Rev.* n°. 55. — Redt. l.c. p. 363. — Gemm. & Har. l.c. p. 826.

Langwerpig eirond; sprieten, pooten en het uiteinde der dekschilden rood. Voorschenen zie fig. 54.

Lengte 2 mm.

In de bloemen van *Lamium album*. Vianen (Everts) en Deventer (le Roy).

36. MELIGETHES DIECKII Reitt.

Reitt. *Rev.* n°. 57.

Deze soort heeft den vorm van *M. difficilis* en gelijkt ook eenigszins op *M. viridescens*. Het fijne netwerk op het halsschild ontbreekt geheel.

Lengte $2\frac{1}{3}$ — $2\frac{1}{2}$ mm.

Bij Aken. Nog niet in Nederland waargenomen.

37. MELIGETHES ATRAMENTARIUS Först.

Förster, *Verh. Preuss. Rheinl.* VI. 1849. p. 19. — Reitt. *Rev.* n°. 58. — Redt. l.c. p. 368. — Gemm. & Har. l.c. p. 825.

Lengte 2 mm.

Eveneens bij Aken. — Mij onbekend.

38. MELIGETHES DIFFICILIS St.

Sturm, l.c. p. 25 tab. CCCVII. — Erichs. l.c. p. 181. — Thoms. l.c. p. 156. — Reitt. *Rev.* n°. 59. — Redt. l.c. p. 364. — Gemm. & Har. l.c. p. 825.

Glanzig zwart, kop en halsschild met groenachtigen weerschijn.

Lengte 2— $2\frac{2}{5}$ mm.

Op *Lamium album*.

Den Haag en Noordwijk (Everts); Zutten (Seipgens); Rotterdam (Veth).

39. MELIGETHES MOROSUS Er.

Erichs. l.c. p. 184. — Reitt. *Rev.* n°. 60. — Redt. l.c. p. 364. — Gemm. & Har. l.c. p. 827.

Ovaal, gewelfd, glanzig zwart. De twee eerste leden der bruine sprieten geelrood. Voorpooten rood, achterpooten bruin.

Lengte $1\frac{1}{2}$ —2 mm.

Op *Lamium album*.

Leiden (Perrin), Rotterdam (Veth), den Haag en Loosduinen (Everts) en Maastricht (Maurissen).

40. MELIGETHES VIDUATUS St.

Sturm, l.c. p. 29 tab. CCCVII. — Erichs. l.c. p. 185. — Thoms. l.c. p. 156. — Reitt. *Rev.* n°. 62. — Redt. l.c. p. 364. — Gemm. & Har. l.c. p. 828.

Var. *Bituberculatus* Först. *Verh. Pr. Rheinl.* VI. 8. — Reitt. *Rev.* n°. 61.

Lengte 2— $2\frac{2}{5}$ mm.

Op *Salvia pratensis*, *Mentha aquatica* en *Galeopsis tetrahit*.

Amsterdam (Kinker), den Haag, Noordwijk en Vianen (Everts), Breda (Heylaerts) en Maastricht (Maurissen).

De bij Aken voorkomende *M. bituberculatus*, bij welke zich boven den sprietwortel 2 kleine bultjes vertoonen, schijnt slechts eene variëteit te zijn.

41. MELIGETHES LUCTUOSUS Först.

Först. *Verh. Preuss. Rheinl.* VI. p. 11. — Reitt. *Rev.* n°. 65. — Redt. l.c. p. 367. — Gemm. & Har. l.c. p. 826.

Dekschilden glanzend zwart, diep en dicht bestippeld; sprieten en pooten rood. Wellicht eene var. van *viduatus*.

Lengte 2 mm.

Bij Aken. Mij onbekend.

42. MELIGETHES PEDICULARIUS F.

Fabr. *Syst. Ent.* p. 78 (*Nitidula*). — Sturm, l.c. p. 31 tab. CCCVII. — Erichs. l.c. p. 186. — Thoms. l.c. p. 156. — Reitt. *Rev.* n°. 63. — Redt. l.c. p. 364. — Gemm. & Har. l.c. p. 827.

Voorschenen nabij den top met 3 meer uitstekende tandjes, van welke het middelste het grootste is (fig. 56).

Lengte $1\frac{3}{5}$ —2 mm.

Op *Salvia pratensis* en *Lamium album*. Den Haag (Everts), Leiden (Perrin), Zierikzee (Fokker) en Bunde (Everts).

43. MELIGETHES ASSIMILIS St.

Sturm, l.c. p. 33 tab. CCCVIII. — Erichs. l.c. p. 187. — Reitt. *Rev.* n°. 68. — Redt. l.c. p. 364. — Gemm. & Har. l.c. p. 825.

Zwart, gewelfd, weinig glanzig, vrij dicht bestippeld en vrij dicht grauw behaard; het 1^e lid en de knots der geelachtige sprieten bruin; pooten zwart, voorschenen geelachtig rood.

Lengte $1\frac{1}{2}$ — $2\frac{1}{2}$ mm.

Bij Elberfeld en in België; in Nederland nog niet waargenomen.

44. MELIGETHES AESTIMABILIS Reitt.

Reitter, *Berl. Zeitschr.* p. 133.

Gelijkt op een kleine *difficilis*. De fijn getande voorschenen zijn aan het uiteinde van 2—3 grootere tandjes voorzien. Lichaam bruinzwart, vetglanzig; sprieten rood.

Lengte $1\frac{3}{5}$ —2 mm.

Bij Elberfeld. Kan ook in Nederland worden waargenomen.

45. MELIGETHES DISCOIDEUS Er.

Erichs. l.c. p. 200. — Reitt. *Rev.* n°. 76. — Redt. l.c. p. 365. — Gemm. & Har. l.c. p. 825.

Bovenzijde tusschen de stippels fijn netsgewijze geaderd. Langwerpig ovaal, loodglanzig zwart, de dekschilden in 't midden rood.

Lengte $2\frac{1}{3}$ — $2\frac{1}{5}$ mm.

Deze soort, welke bij Elberfeld voorkomt, is in Nederland nog niet waargenomen. Zij leeft volgens Miller op *Erysimum canescens*.

46. MELIGETHES TRISTIS St.

Sturm, l.c. p. 40 tab. CCCIX. — Erichs. l.c. p. 190. — Thoms. l.c. p. 157. — Reitt. *Rev.* n°. 80. — Redt. l.c. p. 364. — Gemm. & Har. l.c. p. 828.

Loodglanzig zwart, tamelijk fijn en zeer dicht bestippeld, fijn en dicht grauw behaard.

Lengte 2— $2\frac{1}{5}$ mm.

Op *Echium vulgare* en andere Boragineën. Bij Bunde in de omstreken van Maastricht (Everts).

47. MELIGETHES PLANIUSCULUS Heer.

Heer, *Fn. helv.* I. p. 407 (*Nitidula*). — Erichs. l.c. p. 193. — Redt. l.c. p. 366. — Gemm. & Har. l.c. p. 827.

Syn. *Murinus* Erichs. l.c. p. 191. — Reitt. *Rev.* n°. 81. — Redt. l.c. p. 364. — Gemm. & Har. l.c. p. 827.

Loodglanzig zwart, dicht grauw behaard. Halsschild iets smaller dan de dekschilden.

Lengte $1\frac{1}{2}$ —2 mm.

Overal gemeen op *Echium vulgare*.

48. MELIGETHES LUGUBRIS St.

Sturm, l.c. p. 49 tab. CCCX. — Erichs. l.c. p. 200. — Thoms. l.c. p. 160. — Reitt. *Rev.* n°. 83. — Redt. l.c. p. 365. — Gemm. & Har. l.c. p. 826.

Voorschenen bruin, alsook de sprieten met uitzondering van het roode 2^e lid en de zwarte knots. Metasternum bij ♂ met een langwerpig bultje en daaronder dwars ingedrukt.

Lengte $1\frac{3}{5}$ —2 mm.

Eenmaal bij de Bilt in Juli (Everts).

49. MELIGETHES GAGATINUS Er.

Erichs. l.c. p. 201. — Reitt. *Rev.* n°. 84. — Redt. l.c. p. 367. — Gemm. & Har. l.c. p. 826.

Het 2^e sprietenlid rood.

Lengte 2—2 $\frac{1}{5}$ mm.

Eenmaal bij den Haag in April (Everts).

50. MELIGETHES MELLITULUS Reitt.

Reitt. *Berl. Zeitsch.* 1872. p. 132. tab. VII. f. 9.

Lengte 1 $\frac{1}{2}$ mm.

Deze soort komt in de Rijnprovincie voor en zou wellicht ook bij ons kunnen worden aangetroffen. Mij onbekend.

51. MELIGETHES EGENUS Er.

Erichs. l.c. p. 202. — Reitt. *Rev.* n°. 85. — Redt. l.c. p. 365. — Gemm. & Har. l.c. p. 825.

Zwart, mat loodglanzig; 2^e sprietlid en tarsen roodbruin.

Lengte 2—2 $\frac{1}{5}$ mm.

Eenmaal bij Katwijk in Juli (Perrin) en bij Oud-Vroenhoven (Everts).

52. MELIGETHES EXILIS St.

Sturm, l.c. p. 53 tab. CCCX. — Erichs. l.c. p. 206. — Thoms. l.c. p. 161. — Reitt. *Rev.* n°. 93. — Redt. l.c. p. 365. — Gemm. & Har. l.c. p. 826.

Lengte 1 $\frac{3}{5}$ —2 mm.

Breda (Heylaerts); Leiden (Perrin) en Vogelenzang (Everts).

53. MELIGETHES ERYTHROPUS Gyll.

Gyll. *Ins. succ.* I. p. 237 (*Nitidula*). — Sturm, l.c. p. 51 tab. CCCX. — Erichs. l.c. p. 205. — Thoms. l.c. p. 161. — Reitt. *Rev.* n°. 90. — Redt. l.c. p. 365. — Gemm. & Har. l.c. p. 826.

Var. *Carbonarius* Först. l.c. VI. 5. — Reitt. *Rev.* n°. 91.

Bij de var. *carbonarius* ontbreekt de beharing en is de uiterste rand aan het uiteinde der dekschilden lichter doorschijnend.

Lengte 1 $\frac{2}{5}$ —1 $\frac{4}{5}$ mm.

Op Papilionaceën.

Leiden (Perrin); Vlissingen (Veth); Bergen op-Zoom, den Haag en aan den Plasmolen (Everts).

54. MELIGETHES HEBES Er.

Erichs. l.c. p. 172. — Reitt. *Rev.* n°. 94 (*Odontogethes*). — Redt. l.c. p. 363. — Gemm. & Har. l.c. p. 826.

Syn. *Nitidula olivacea* Heer, *Fn. helv.* I. p. 402; *Melig. olivaceus* Sturm, l.c. XVI. p. 9. tab. CCCV.

Bruin, de randen van halsschild en dekschilden roodachtig doorschijnend. Sprieten en pooten geelachtig rood.

Lengte $2-2\frac{1}{4}$ mm.

Op *Prunus spinosa*, *Sambucus nigra* en op grazige plaatsen in bosschen.

In Nederland nog niet waargenomen.

De vroegere opgave berust op eene onjuistheid.

55. MELIGETHES SOLIDUS Kug.

Kugel. *Schneid. Mag.* I. p. 530. — Sturm, l.c. p. 55 tab. CCCXI. — Erichs. l.c. p. 207. — Reitt. *Rev.* n°. 95. (*Acanthogethes*). — Redt l.c. p. 366. — Gemm. & Har. l.c. p. 828.

Lengte $1\frac{4}{5}-2\frac{3}{5}$ mm.

Op *Lotus*, *Genista* en *Primula*.

Ik ving deze soort in Juli bij Oud-Vroenhoven en bij Valkenbourg nabij Maastricht.

56. MELIGETHES BREVIS St.

Sturm, l.c. p. 57. tab. CCCXI. — Erichs. l.c. p. 208. — Reitt. *Rev.* n°. 98 (*Acanthogethes*) — Redt. l.c. p. 366. — Gemm. & Har. l.c. p. 825.

Sprieten en pooten roodbruin, achterdijen soms zwart.

Lengte $1\frac{1}{2}-2$ mm.

Komt in de Rijnprovincie voor.

XII. THALYCRA Erichs. *Germ. Zeitschr.* IV. 1843 p. 305.

In Europa komt 1 soort voor.

THALYCRA FERVIDA Oliv.

Oliv. *Ent.* II. 12 p. 15 t. 4 f. 32 a—b. — Gemm. & Har. l.c. p. 824.

Syn. *Sericea* Sturm, l.c. XIV. p. 114 tab. CCLXXXVII (*Strongylus*). — Erichs. l.c. p. 209. — Thoms. l.c. p. 178. — Redt. l.c. p. 361.

Roestkleurig, het uiteinde der dekschilden gewoonlijk donker, kort neerliggend zijdeachtig behaard, tamelijk dicht en krachtig bestippeld. Bovenkaken met een tandje nabij den top. Sprietknots nagenoeg kogelrond, 1^e lid nagenoeg even lang als de 2 volgende te zamen (fig. 7a). — Bij ♂ een klein anaal-segment achter het pygidium. Bovenlip scherp uitgerand. Dekschilden niet gegroefd.

Lengte $3-4\frac{1}{2}$ mm.

In paddestoelen en op bloemen. Vliegt op warme zomeravonden over grasvelden.

Overveen, Juni (Kinker), Gelderl. (v. Voll.) en Ginneken, Juli (Ritsema).

XIII. POCADIUS Erichs. *Germ. Zeitschr.* IV. 1843. p. 318.

In Europa komen 2 soorten voor.

POCADIUS FERRUGINEUS Fabr.

Fabr. *Syst. Ent.* p. 77 (*Nitidula*). — Sturm, l.c. XIV. p. 112 (*Strongylus*). — Erichs. l.c. p. 211. — Thoms. l.c. p. 179. — Redt. l.c. p. 368. — Gemm. & Har. l.c. p. 830.

De larve is beschreven door Bouché (*Naturgesch. d. Ins.* I. 188. 13 taf. 8. fig. 38—42) en Letzner (*Berl. Zeits.* 1859. p. 304. t. 4. f. 8—9).

Roodachtig- of geelachtig bruin, met op rijen gestelde, fijne gele haartjes. Dekschilden met stippellijnen, naar het uiteinde donkerder gekleurd, zwak gegroefd, in de tusschenruimten der stippels met fijnere stippels. Bovenkaken met gewonen top. Sprietknots afgeplat (fig. 8a). Het ♂ met een klein anaal-segment.

Lengte 3—4 mm.

In bovisten (*Lycoperdon muricatus* en *bovista*), waarin de larven des winters leven en waaruit het imago in April te voorschijn komt. Ook onder lindeschors. Vliegt ook rond.

Tot nu toe werd deze soort slechts waargenomen bij Breda (Heylaerts) en Hilversum, Juli (Leesberg). Ook zou zij door Perrin bij Leiden zijn aangetroffen.

XIV. CYCHRAMUS Kugelann, *Schneid. Mag.* V. 1794. p. 543.

In Europa komen 4 soorten voor.

- a. Grijs behaard, met meer of minder duidelijke
vlekken op de roestkleurige bovenzijde b.
- Geel behaard, dekschilden geel, ongevekt. 3. *luteus* F.
- b. Dicht grijs behaard; 4 min of meer duidelijke,
soms versmolten stippen op het halsschild
en eene langwerpige vlek aan de zijden van
elk dekschild donker. 1. *quadripunctatus* Hrbst.
- Dun grijs behaard; halsschild eenkleurig of
het midden een weinig donkerder; dekschilden
met eene langwerpige bruine zijvlek of slechts
met een donkeren veeg. Zelden het lichaam
eenkleurig roestrood, 2. *fungicola* Heer.

1. CYCHRAMUS QUADRIPUNCTATUS Herbst.

Herbst, *Käf.* IV. p. 185 t. 43 f. 5 (*Strongylus*). — Sturm, l.c. p. 109 (*Strongylus*). — Erichs. l.c. p. 214. — Thoms. l.c. p. 180. — Redt. l.c. p. 369. — Gemm. & Har. l.c. p. 832.

Bij ♀ bevindt zich aan beide zijden van het voorhoofd naast de oogen eene ondiepe ronde groef.

Lengte 5—5½ mm.

Op bloemen en in paddestoelen; ook op beschaduwde plaatsen op de bladeren van eiken. O.a. gemeen bij Elberfeld. In Nederland nog niet waargenomen.

2. CYCHRAMUS FUNGICOLA Heer.

Heer, *Faun. helv.* I. p. 408. — Erichs. l.c. p. 214. — Thoms. l.c. p. 180. — Redt. l.c. p. 369. — Gemm. & Har. l.c. p. 832.

Syn. *Quadrupunctatus* var. b Gyll. *Ins. succ.* IV. p. 300 (*Nitidula*).

Bij ♂ achter op het metasternum tusschen de achtercoxae eene kleine ronde groef.

Lengte 3—4½ mm.

In het begin van Juni in bosschen op struiken. Gemeen o.a. bij Crefeld, Elberfeld, Hamburg en ook in België.

Kan zeker ook in Nederland worden waargenomen.

3. CYCHRAMUS LUTEUS F.

Fabr. *Mant* II. App. p. 378 (*Sphaeridium*). — Sturm, l.c. XIV. p. 111. — Erichs. l.c. p. 215. — Thoms. l.c. p. 181. — Redt. l.c. p. 369. — Gemm. & Har. l.c. p. 832.

Lengte 3¼—4 mm.

Op bloemen van *Ligustrum* en *Crataegus*.

Bij Crefeld en Elberfeld. Nog niet in Nederland waargenomen.

XV. STRONGYLUS Herbst, *Käf.* IV. 1793. p. 188. — Sturm, l.c. XIV. (*Cyllodes* Erichs).

In Europa komen 2 soorten voor.

STRONGYLUS ATER Herbst.

Herbst, *Käf.* IV. p. 188. t. 43. f. 8. h. H. — Sturm, l.c. p. 107. tab. CCLXXXVII. — Erichs. l.c. p. 219. — Thoms. l.c. p. 182. — Redt. l.c. p. 369. — Gemm. & Har. l.c. p. 832.

Syn. *Glabratus* Fab. *Syst. El.* I. p. 93; — *Morio* Kugel. *Schneid. Mag.* V. p. 537.

Nagenoeg halfkogelvormig, glanzend zwart; de tusschenruimten der fijne stippellijnen fijn gestippeld. Sprieten roodbruin, knots zwart. Tasters en tarsen roodbruin.

Van deze soort zijn de 4 volgende variëteiten bekend:

1°. met donkerrood halsschild.

2°. met donkerbruine onderzijde.

3°. met donkerbruine bovenzijde en lichter gekleurde onderzijde.

4°. met geheel geelrood lichaam.

Lengte 4 mm.

In paddestoelen.

Nog niet in Nederland waargenomen.

XVI. CRYPTARCHA Shuckard, *Elem. Brit. Ent.* 1839. p. 165.

In Europa komen 5 soorten voor.

Zwart of donkerbruin; dekschilden met een uitgezakten dwarsband achter het midden en eene onregelmatige langwerpige vlek aan de basis geel. 1. *strigata* F.

Geelachtig bruin; dekschilden met eene gemeenschappelijke vlek voor het uiteinde, benevens eene langwerpige zijvlek en 2 kleinere uitgezakte nabij den wortel, zwart. 2. *imperialis* F.

CRYPTARCHA STRIGATA F.

Fabr. *Mant* I. p. 51 (*Nitidula*). — Sturm, l.c. XIV. p. 116 (*Strongylus*). — Erichs. l.c. p. 221. — Thoms. l.c. p. 183. — Redt. l.c. p. 370. — Gemm. & Har. l.c. p. 835.

Breed eirond, zeer dicht bestippeld en fijn zijdeachtig geelgrauw behaard.

Lengte $3\frac{1}{2}$ — $4\frac{1}{2}$ mm.

Onder boomschors en aan uitvloeiende sappen van eiken, in het eerste voorjaar.

Tot nu toe slechts zelden in Nederland aangetroffen. Ik bezit een ♂, door den heer Six bij Utrecht gevangen. Verder zag ik voorwerpen uit den Haag (v. Voll. en Leesberg) en Breda, Mei (Snellen). Perrin zou 5 exemplaren bij Sassenheim achter ijpenschors gevangen hebben.

2. CRYPTARCHA IMPERIALIS F.

Fabr. *Ent. Syst.* I. p. 257 (*Nitidula*). — Sturm, l.c. p. 118 (*Strongylus*). — Erichs. l.c. p. 222. — Thoms. l.c. p. 183. — Redt. l.c. p. 370. — Gemm. & Har. l.c. p. 834.

Langwerpig eirond, zeer fijn behaard en bovendien met opstaande borstelharen.

Lengte $2\frac{3}{4}$ —3 mm.

Levenswijze als de vorige.

Deze soort, welke o.a. bij Crefeld voorkomt, zou ook in Nederland kunnen worden waargenomen.

XVII. IPS Fabr. *Gen. Ins.* 1776. p. 23. — Sturm, *Deutschl. Ins.* XIV. 1844.

De soorten van dit genus leven achter de schors van zieke of afgestorven boomen.

In Europa komen 7 soorten voor.

Dit genus kan gesplitst worden in twee subgenera: *Ips* Fabr. en *Pityophagus* Shuck.

Subgenus *Ips* Fabr.

- a. Elk dekschild met 2 roodgele vlekken. b.
 " " " eene witgele, driehoekige,
 naar boven geslingerde vlek aan den schouder
 en met eene in den regel dubbele of in drieën
 verdeelde vlek achter het midden . . . 1. *quadriguttatus* F.
 - b. Schoudervlek eenigszins langwerpig, die achter
 het midden eenigszins vierhoekig. Lichaam
 eirond. 2. *quadripunctatus* Hrbst.
- De voorste vlek met een naar den wortel der
 dekschilden uitloopenden tak; de tweede vlek
 bevindt zich achter het midden. Lichaam
 langwerpig. 3. *quadripustulatus* L.

1. IPS QUADRIGUTTATUS F.

Fabr. *Syst. El.* II. p. 580. 16. — Sturm, l.c. p. 99. — Erichs. l.c. p. 223. — Thoms. l.c. p. 139. — Redt. l.c. p. 370. — Gemm. & Har. l.c. p. 836.

Glanzend zwart. Bij ♀ is de raadhoeck aan het uiteinde der dekschilden eenigszins verlengd.

Lengte $3\frac{1}{2}$ —5 mm.

Aan eikensap en achter boomschors.

Bij Crefeld en Elberfeld. In Nederland nog niet waargenomen.

2. IPS QUADRIPUNCTATUS Hrbst.

Hrbst, *Käff.* IV. p. 165 t. 42 f. 2. — Sturm, l.c. p. 96. — Erichs. l.c. p. 224. — Thoms. l.c. p. 139. — Redt. l.c. p. 370. — Gemm. & Har. l.c. p. 836.

Glanzend zwart. Pooten pekbruin, tarsen rood. Bij ♂ is de kop grooter en zijn de tarsen minder sterk verbreed.

Lengte $4\frac{1}{2}$ — $6\frac{1}{2}$ mm.

Achter boomschors.

Ik zag voorwerpen uit Breda en Enschede (Leesberg), Zutfen (Seipgens) en Venlo (van den Brandt).

3. *IPS QUADRIPUSTULATUS* L.

Linn. *Faun. succ.* p. 148. — Sturm, l.c. p. 94. — Redt. l.c. p. 370. — Erichs. l.c. p. 224. — Thoms. l.c. p. 139. — Gemm. & Har. l.c. p. 836.

De larve is beschreven door Frisch, *Beschr.* IX. p. 36 t. 19.

Lichaam met evenwijdig loopende zijden; glanzend zwart; sprieten en pooten geheel donkerbruin. Bij ♂ is de kop grooter, het halsschild van voren breeder en de tarsen meer verbreed; bij ♀ is de naadhoek aan het uiteinde der dekschilden verlengd.

Lengte $3\frac{1}{4}$ —6 mm.

In aas en achter boomschors.

Bij Crefeld en Elberfeld. In Nederland nog niet aangetroffen.

Subgenus *PITYOPHAGUS* Shuckard, *Brit. Coleopt.* p. 25.

PITYOPHAGUS FERRUGINEUS L.

Linn. *Fn. succ.* p. 145 (*Dermestes*). — Sturm, l.c. p. 100. — Erichs. l.c. p. 225. — Thoms. l.c. p. 140. — Redt. l.c. p. 370. — Gemm. & Har. l.c. p. 835.

De larve is beschreven door Perrin in de *Ann. de la soc. Fr.* 1853. p. 596 t. 18 f. 77—83.

Roodgeel of licht roodbruin, glanzend, de kop gewoonlijk donkerder. Bovenzijde geheel dicht en vrij sterk bestippeld.

Lengte 5—6 mm.

Achter de schors van *Pinus sylvestris*, waar zij jacht maakt op insecten-larven.

In alle heidestreken van Nederland aangetroffen.

Verklaring der afbeeldingen.

Pl. 2, fig. 1.	<i>Cercus pedicularius</i> L. (kop en spriet).		
" 1a.	"	"	(onderkaak).
" 1b.	"	"	(onderlip).
" 1c.	"	"	(voortars).

- Pl. 2, fig. 2. *Carpophilus hemipterus* L. (spriet).
 " 2a. " " (onderkaak).
 " 3. *Cryptarcha strigata* F. (kop).
 " 4. *Brachypterus gravidus* Ill. (onderlip).
 " 4a. " " (achtertars).
 " 5. *Meligethes Brassicae* Scop. (voorpoot).
 " 6. *Pria Dulcamarae* Scop. (voorpoot).
 " 6a. " " (sprietknots ♂).
 " 6b. " " (sprietknots ♀).
 " 7. *Thalycera fervida* Ol. (voorpoot).
 " 7a. " " (spriet).
 " 8. *Pocadius ferrugineus* F. (voorpoot).
 " 8a. " " (spriet).
 " 9. *Epuraea decemguttata* F. (bovenlip).
 " 9a. " " (onderlip).
 " 9b. " " (sprietknots).
 " 10. *Nitidula bipustulata* L. (bovenlip).
 " 10a. " " (onderlip).
 " 10b. " " (sprietknots).
 " 11. *Amphotis marginata* F. (bovenlip).
 " 11a. " " (spriet).
 " 12. *Soronia grisea* L. (bovenlip).
 " 12a. " " (bovenkaak).
 " 12b. " " (spriet).
 Pl. 3, " 13. *Omosita discoidea* F. (bovenkaak).
 " 14. *Cychramus luteus* F. (onderzijde). ¹⁾
 " 15. *Strongylus ater* Hrbst. (onderzijde). ¹⁾
 " 16. *Cercus pedicularius* L.
 " 17. " *affinis* Heer.
 " 17a. " " (spriet).
 " 18. " *Solani* Heer.
 " 18a. " " (spriet).
 " 19. *Brachypterus glaber* Newm.
 " 20. " *gravidus* Ill.

1) In deze beide figuren is het prosternum met *, het metasternum met ***, in fig. 14 het mesosternum met ** aangeduid.

- Pl. 3, fig. 21. *Epuraea melanocephala* Mrsh.
 " 22. " *decemguttata* F.
 " 23. " *angustula* Sturm.
 " 24. " *variegata* Hrbst.
 " 25. " *longula* Er.
 " 26. " *parvula* Sturm.
 " 27. " *obsoleta* F.
 " 28. " *florea* Er.
 " 29. " *pusilla* Ill.
 " 30. " *oblonga* Hrbst.
 " 31. " *deleta* Sturm.
 " 32. " *aestiva* L.
 " 33. " *melina* Sturm.
 " 34. *Soronia punctatissima* Ill. (voorscheen ♂).
 " 35. " *grisea* L. (voorscheen ♂ en ♀).
 " 36. *Meligethes rufipes* Gyll. (voorscheen).
 " 36a. " " (clypeus).
 " 36b. " " (klauw).
 " 36c. " " (structuur der bovenzijde).
 " 37. " *coracinus* Sturm (idem).
 " 37a. " " (voorscheen).
 Pl. 4, " 38. " *coeruleovirens* Först. (struct. der bovenzijde).
 " 39. " *Brassicae* Scop. (idem).
 " 40. " *subrugosus* Gyll. (idem).
 " 41. " *Symphyti* Heer (voorscheen).
 " 42. " *serripes* Gyll. "
 " 43. " *nanus* Er. "
 " 44. " *obscurus* Er. "
 " 45. " *bidens* Bris. "
 " 46. " *umbrosus* Sturm. "
 " 47. " *maurus* Sturm. "
 " 48. " *fuliginosus* Er. "
 " 49. " *brachialis* Er. "
 " 50. " *memnonius* Er. "
 " 51. " *picipes* Sturm. "
 " 52. " *flavipes* Sturm. "
 " 53. " *ochropus* Sturm. "
 " 54. " *haemorrhoidalis* Först. "

Pl. 4, fig. 55. *Meligethes difficilis* Heer. (voorscheen).

"	56.	"	<i>pedicularius</i> F.	"
"	57.	"	<i>assimilis</i> Sturm.	"
"	57a.	"	"	(clypeus).
"	58.	"	<i>discoideus</i> Er.	(voorscheen).
"	59.	"	<i>tristis</i> Sturm.	"
"	60.	"	<i>planuseculus</i> Heer.	"
"	61.	"	<i>lugubris</i> Sturm.	"
"	62.	"	<i>gagatinus</i> Er.	"
"	63.	"	<i>egenus</i> Er. (structuur).	
"	64.	"	<i>exilis</i> Sturm. (voorscheen).	
"	64a.	"	"	(clypeus).
"	65.	"	<i>erythropus</i> Gyll. (voorscheen).	
"	66.	"	<i>Hebes</i> Heer. (klauw).	
"	67.	"	<i>solidus</i> Kug. (clypeus).	
"	67a.	"	"	(voorscheen).
"	68.	"	<i>brevis</i> Sturm. (idem).	

Everts, Edouard Jacques Guillaume. 1881. "Bijdrage tot de kennis der nitidularien." *Tijdschrift voor entomologie* 24, 9–60.

View This Item Online: <https://www.biodiversitylibrary.org/item/40959>

Permalink: <https://www.biodiversitylibrary.org/partpdf/21052>

Holding Institution

Smithsonian Libraries and Archives

Sponsored by

Smithsonian

Copyright & Reuse

Copyright Status: NOT_IN_COPYRIGHT

This document was created from content at the **Biodiversity Heritage Library**, the world's largest open access digital library for biodiversity literature and archives. Visit BHL at <https://www.biodiversitylibrary.org>.